

LISTY UNIVERZITY OBRANY

DUBEN 2012

Výstava o krajanech v USA a vojenském exilu

Ve středu 28. března 2012 se na Univerzitě obrany uskutečnila vernisáž výstavy *Krajané v USA a vojenský exil pro obnovu demokracie v Československu*. Výstava připomíná únor 1948, převzetí moci komunisty, perzekuci nepohodlných armádních důstojníků, novou exilovou vlnu a krajaňské spolky v USA, které sehrály důležitou roli v podpoře lidí prchajících z komunistického Československa. Slavnostního otevření se zúčastnili příslušníci školy, zástupci partnerských občanských sdružení a pozvaní hosté.

Převážnou část výstavy, kterou připravila Katedra řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany, tvoří zajímavé dokumenty a fotografie ukazující úsilí krajanů a našeho vojenského exilu ve Spojených státech o obnovu demokracie v Československu v letech 1948 – 1989.

K přítomným nejprve promluvil prorektor pro vnější vztahy UO plukovník Ing. Jaroslav Průcha, Ph.D., který uvedl: „Výstava, kterou dnes otvíráme, je věnována osudům vojáků, kteří odešli po únoru 1948 do exilu a působili v USA, kde založili Svaz československých důstojníků v zahraničí. Dodnes je málo známou skutečností, že v něm působili významné osobnosti naší armády jako generál Antonín Hasal, generálové Ján Ambuš, Josef Eret, František Dastich, Mikuláš Ferjenčík, plukovník Alexander Hess a řada dalších.“

Autor této ojedinělé výstavy historik doc. PhDr. František Hanzlík, CSc., z Katedry řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu UO, chtěl poukázat na osudy vojenských exulantů žijících za velkou louží, protože jak říká, „zatím co o našich důstojnících působících po únoru 1948 v evropských zemích je ledacos známo, o amerických exulantech moc nevíme“. Na dotaz, zda v souvislosti s přípravou výstavy objevil nová fakta, sdělil: „V Archivu bezpečnostních služeb Praha jsem objevil dokumenty poukazující na to, jakým způsobem získávaly naše tajné služby podrobné informace o uprchlících v Německu, Rakousku a dalších zemích, včetně detailních plánů uprchlických táborů.“ Zjistil také, že po únoru 1948 dávalo vojenské zpravodajství 24 milionů korun ročně na úplatky pro německy mluvící lidi, kteří přišli do styku s běženci. Do ČR se tak dostávaly i záznamy určené pro americkou tajnou službu CIA.

Výstava, která potrvá do 11. května 2012, je rozdělena na čtyři části. První ukazuje perzekuci vojáků po únoru 1948, další část přináší fakta o sledování exulantů československými tajnými službami v zahraničí. Třetí část je věnována reakci krajanů v USA na únor 1948 v Československu a konstituování boje proti komunistickému režimu až do roku 1989. Závěrečná část výstavy ukazuje souvislosti vzniku Svazu československých důstojníků v exilu a jeho úsilí v zápase o obnovu demokracie v Československu.

Vojenské a civilní veřejnosti je výstava přístupná v budově Univerzity obrany v brněnské ulici Kounicova 44 v pracovní dny od 8 do 18 hodin. Vstup je volný.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 8 / číslo 4
akademický rok 2011/2012

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO
Foto na obálce
PaedDr. Zdeněk Veleba

Tisková příprava a tisk
Odbor komunikace a prezentace
MO ČR, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OKP MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 13. 4. 2012
Číslo 4 vyšlo: 26. 4. 2012

Z OBSAHU

Univerzita obrany
zvolila nového rektora 2

Představuje se vám
FVT UO 10-18

Čtveřice studentů UO
si sáhla na dno sil 4

Velitelem roty v operaci
na podporu míru 22

V Bělehradě ocenili
přínos naší univerzity 6

Měli bychom si vážít
našich hrdinů 26

EDITORIAL

Jaro na Univerzitě obrany

Příroda moc nedá na lidské výmysly. Ani v nejmenším ji letos například nezajímalo, že si lidé prodloužili únor o jeden den a tak vlastně posunuli události v kalendáři o jeden den dozadu oproti obvyklému datu. Příroda se ale nedala – a jaro jako takové začalo již 20. března. Věřím, že tento první jarní den zejména nám, příslušníkům Univerzity obrany, zůstane na dlouho v paměti. Ne snad pro extrémně žhavé, téměř letní počasí, ale pro neméně žhavou událost, která se na Univerzitě obrany ten den konala.

Obsah tiskové zprávy je stručný: Akademický senát UO na svém zasedání zvolil kandidátem na rektora UO plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D. Krátká zpráva formou, obsahem však, neméně pak dopadem na chod dalších událostí, velmi bohatá. Rektor školy je pro její budoucnost osobou nanejvýš významnou. Jeho význam vzrůstá v nelehkých dobách. A že ty,

kteří před ním, ale i před námi všemi stojí, nelehké budou, víme všichni.

Z pranostik ale také víme, že nejvitálnější mláďata se rodí na jaře. Když se tímto pohledem podíváme na jarní volbu nového rektora, můžeme s nadsázkou říci, že nový rektor je ve svém postu také takovým jarním mláďetem. Přejme mu tedy dostatek vitality pro splnění své rektorské vize. A kdo se s touto vizí seznámil, ví, o čem mluvím.

pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
předseda redakční rady

Poznámka redakce: S volebním programem budoucího rektora Univerzity obrany, plk. prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., máte možnost se seznámit na https://intranet.unob.local/dokumenty/Koncepcni_material/Forms/ZakladniZobrazeni.aspx

Univerzita obrany bude mít nového rektora

Univerzita obrany se v úterý 20. března 2012 oblékla do slavnostního. Důvodem byla významná událost znamenající mnoho nejen pro Univerzitu obrany, nýbrž i pro celou armádu a širokou veřejnost. V deset hodin dopoledne se v rámci programu zasedání Akademického senátu Univerzity obrany konala v prostorách auly v budově Kounicova 44 volba kandidáta na nového rektora Univerzity obrany. Současnému rektorovi Univerzity obrany brigádnímu generálovi v záloze prof. Ing. Rudolfu Urbanovi, CSc., dr.h.c. končí podle volebního řádu Univerzity obrany druhé funkční období.

Na základě tohoto vyhlásil senát Univerzity obrany na svém lednovém zasedání volby kandidáta na rektora. Byla ustanovena senátní komise pro organizaci voleb kandidáta na rektora pod vedením předsedy doc. PhDr. Huberta Hrdličky, CSc.

Během období podávání návrhů na kandidáta na rektora, tj. od 18. ledna 2012 do 20. února 2012, byli celkově navrženi dva kandidáti. Děkan Fakulty vojenských technologií UO plukovník prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc., dr.h.c., jenž s návrhem na svou kandidaturu na funkci rektora Univerzity obrany nesouhlasil. Jako druhým kandidátem ze stran mnoha členů akademické obce byl navržen prorektor pro rozvoj Univerzity obrany plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. Jeho stanovisko nabylo pozitivního ohlasu a s kandidaturou souhlasil.

Zasedání Akademického senátu dne 20. března 2012 se mimo jiné zúčastnili rektor Univerzity obrany brigádní generál v záloze prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., prorektor pro rozvoj plk. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., (navržený kandidát), předseda Akademického senátu Fakulty ekonomiky a managementu podplukovník doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc., předseda Akademického senátu Fakulty vojenských technologií podplukovník Ing. Michal Dub, Ph.D., proslov plukovníka Příkryla si přišel poslechnout např. děkan Fakulty vojenských technologií UO plukovník prof. Ing. Zdeněk Vintr, CSc., děkan Fakulty ekonomiky a managementu UO plukovník Ing. Vladan Holcner, Ph.D., děkan Fakulty vojenského zdravotnictví UO plukovník prof. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D., prorektor pro vědeckou činnost plukovník prof. Ing. Martin Macko, CSc., a další akademičtí pracovníci i studenti Univerzity obrany.

V Akademickém senátu Univerzity obrany je celkem 27 členů, zasedání se zúčastnilo a volilo 25 členů. Podle výsledků volební komise odevzdalo 20 členů svůj hlas navrženému kandidátovi, 1 hlas byl proti a 4 členové se zdrželi hlasování. Každý lístek dotyčného člena AS UO byl uznán platným. Poněvadž byl navržen pouze jeden kandidát, a to plukovník Bohuslav Příkryl, a získal zmíněných 20 hlasů, byl jednoznačně zvolen kandidátem na nového rektora Univerzity obrany v prvním kole voleb.

Všichni členové akademického senátu i přítomní hosté plukovníku Příkrylovi srdečně poblahopřáli k jeho zvolení. O oficiálním jmenování plukovníka Příkryla do funkce rektora Univerzity obrany bude veřejnost informována, současný rektor UO má funkční období do konce července.

„Funkce rektora je velice náročná manažerská pozice, která vyžaduje nejenom znalosti, ale i odhodlání a ochotu podřídit svůj osobní život zájmům školy. Jsem rád, že tento přístup pan plukovník Příkryl jasně deklaroval i ve svém volebním programu. Ne vždy jsou skutečně i dobří odborníci ochotní se podřídit uvedenému požadavku a to následně ovlivňuje i počet kandidátů na tuto funkci.“

Pan plukovník Příkryl měl moji dlouhodobou podporu, kterou jsem se netajil a snažil jsem se mu vytvořit prostor k tomu, aby získal všechny zkušenosti potřebné ke komplexnímu vnímání problematiky školy. Proto si myslím, že k výkonu funkce rektora je dobře připraven. Pan plukovník Příkryl pracuje se mnou více než deset let. V mnohých věcech máme podobné názory, ale v případě zvolení bude muset směr dalšího rozvoje školy stanovit on v závislosti na okolnostech a situaci v resortu, která je velice dynamicky se vyvíjející.

Chci mu popřát hodně trpělivosti, racionálního uvažování a optimistického vidění dalšího rozvoje UO, které v podmínkách finanční restrikce a hluboké transformace resortu obrany určitě nebude jednoduché,“ uvedl současný rektor Univerzity obrany profesor Rudolf Urban.

Jméno plukovníka Bohuslava Příkryla je s Univerzitou obrany úzce spjata. Od září 2005 zastává funkci prorektora pro rozvoj, v roce 2004 byl děkanem Fakulty ekonomiky a managementu. V současnosti je také vedoucím Katedry řízení palebné podpory na FEM a je uznávaným odborníkem v oboru automatizovaných systémů řízení palby dělostřelectva a modelování a simulace v této oblasti. Plukovník Příkryl má bohaté zkušenosti jak z manažerské práce, kterou koná na Univerzitě obrany, tak i ze spolupráce s partnery reprezentujícími především Ministerstvo obrany ČR a Generální štáb Armády České republiky.

Ve volebním programu představuje plukovník Bohuslav Příkryl svoji vizi o možné budoucnosti Univerzity obrany. Jde především o prezentaci oblastí, které považuje za rozhodující z hlediska dalšího rozvoje školy.

„Věřím, že takto můžete získat představu o tom, jaké priority, postupy a změny navrhuji v souvislosti s budoucím rozvojem školy. Svě úvahy nezaměřuji na jednotlivosti, ale zabývám se celoškolským pohledem, který dle mého názoru musí být rozhodující při koncipování budoucího rozvoje Univerzity obrany,“ dodal plukovník Bohuslav Příkryl.

**Text: des. Jiřina Polcrová
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Letecký průmysl postrádá kvalifikované zaměstnance

První březnový den proběhla v Praze v Kongresovém centru konference s názvem „Vzdělávání pro letecký průmysl“. Záměrem jejího pořadatele – Svazu českého leteckého průmyslu (SČLP) – bylo seznámit odbornou veřejnost z oblastí letectví se současným problémem, a sice, jak zajistit dostatečný počet vzdělaných lidí pro letecký průmysl.

Analýzou stavu vzdělanosti pracovníků v leteckém průmyslu, kterou zpracoval SČLP se zjistilo, že v nadcházejícím období výhledově deseti let bude potřeba téměř 3000 nových pracovníků vzdělaných ve vybraných leteckých profesích. Je to nutný předpoklad pro úspěšnou realizaci projektů v oblasti leteckého průmyslu v České republice. Z toho 65 % nových zaměstnanců by mělo mít vysokoškolské vzdělání. Český trh práce ale v současnosti téměř nemá co nabídnout.

„Český letecký průmysl musí zvýšit svoji konkurenceschopnost na globálním trhu. Naši konkurenční výhodou není ani cena pracovní síly ani geografická poloha, musíme se proto soustředit na know-how a být o třídu lepší, než západní firmy,“ míní prezident Svazu českého leteckého průmyslu Ladislav Šimek.

Nedostatek kvalitních absolventů technických oborů je jedním z hlavních limitujících faktorů rozvoje českého leteckého průmyslu. „Na rozhodnutí investorů, kam umístí svoji investici, má vliv řada věcí. K nejvýznamnějším z nich patří právě dostatek kvalifikované pracovní síly se zkušenostmi i jazykovou

vybaveností,“ říká generální ředitel agentury CzechInvest Miroslav Křížek a dodává: „Proto také technické vzdělávání podporujeme a snažíme se ukázat žákům a studentům vysokých škol, jaké perspektivy technické obory nabízejí.“

Skupina složená ze zástupců státních institucí, vysokých škol a největších zaměstnavatelů v leteckém průmyslu od září 2011 analyzovala poptávku po leteckých specializacích a srovnávala ji s nabídkou absolventů technických a ekonomických oborů. Analýza poukázala na kritický nedostatek uchazečů o studium leteckých oborů, a to přesto, že se jedná o odvětví se zajištěnými pracovními příležitostmi a dlouhodobou perspektivou. Největší poptávka je po úzce specializovaných odbornících, jako jsou letečtí konstruktéři, technologové a systémoví inženýři zaměřeni na avioniku.

Také Univerzita obrany „bojuje“ s malým zájmem nových studentů o studium v oborech zaměřených do letectví. Nejde jen o naplnění požadavků resortu obrany – tedy dostatečný nábor do armádních složek, ale i nedostatek zájmu či málo civilních studentů, kteří by chtěli v budoucnu pracovat ve firmách vyrábějící zařízení či prvky určené pro letecký průmysl. Oprávněně se domníváme, že Univerzita obrany má co nabídnout, proto má FVT zástupce v SČLP. Více o SČLP na www.sclp.cz

Text a foto: prof. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.

Svaz českého leteckého průmyslu

- rozvíjí ekonomickou spolupráci mezi členy a spolupráci zaměřenou na získávání nových zakázek, podporuje nové vývojové projekty s průmyslovou aplikací, podporuje a propaguje vzdělávání pro letecký průmysl, působí na usměrňování podmínek podnikání a posiluje konkurenceschopnost českého leteckého průmyslu,

- hájí zájmy svých členů v oblasti leteckého průmyslu, napomáhá k vytváření podmínek pro přímou spolupráci, spolupracuje s ostatními podnikatelskými a státními organizacemi v zájmu dalšího rozvoje leteckého průmyslu,

- aktivně spolupracuje se vzdělávacími, vědeckými a výzkumnými institucemi a organizacemi a umožňuje jim získat statut mimořádného člena,

- Univerzita obrany, resp. Fakulta vojenských technologií je mimořádným členem SČLP (v smyslu Stanov Svazu) a profesor Jalovecký pak zástupcem v Komisi pro vzdělávání.

Čerpání dovolené občanskými zaměstnanci

Počínaje začátkem tohoto roku došlo k podstatné změně pravidel pro čerpání dovolené (myšlena dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část a dovolená za odpracované dny) občanskými zaměstnanci.

Novela zákoníku práce zákonem č. 365/2011 Sb. totiž přinesla úpravu některých ustanovení o dovolené, ze kterých nyní vyplývá následující postup pro její čerpání.

I nadále zůstalo zachováno, že dobu čerpání dovolené, až na jedinou výjimku, určuje zaměstnavatel, aniž by k tomu potřeboval souhlas zaměstnance. Dobu čerpání dovolené určuje zaměstnavatel zásadně podle rozvrhu čerpání dovolené vydaného s předchozím souhlasem odborové organizace tak, aby si zaměstnanec mohl dovolenou vyčerpat zpravidla vcelku a do konce kalendářního roku, ve kterém právo na dovolenou vzniklo. Při stanovení rozvrhu čerpání dovolené se musí přihlížet k provozním důvodům zaměstnavatele a k oprávněným zájmům zaměstnance. V případě, že se poskytuje zaměstnanci dovolená v několika částech, je zaměstnavatel povinen určit alespoň jednu její část v rozsahu nejméně 2 týdnů vcelku, pokud mezi nimi nedojde k jiné dohodě. Určenou dobu čerpání dovolené musí zaměstnavatel písemně oznámit zaměstnanci alespoň 14 dnů předem, jestliže se nedohodne se zaměstnancem na kratší době.

Pokud zaměstnavatel brání v určení čerpání dovolené zákonné překážky v práci na straně zaměstnance nebo naléhavé provozní důvody, je povinen určit tuto dovolenou tak, aby byla vyčerpána nejpozději do konce příštího kalendářního roku; neurčí-li však zaměstnavatel čerpání dovolené (nikoli vlastní čerpání) nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku, má právo určit čerpání dovolené rovněž zaměstnanec (zmiňovaná výjimka). Čerpání dovolené za těchto podmínek zaměstnanec musí písemně oznámit

zaměstnavateli alespoň 14 dnů předem, není-li mezi nimi dohodnuta jiná doba oznámení. Na rozdíl od dosavadní právní úpravy již tedy nedochází k nařízení dovolené ze zákona a nevyčerpání dovolené do konce následujícího kalendářního roku právo zaměstnance na dovolenou nově nezaniká (tzv. nepropadá); toto právo se ale promlčuje v obecné tříleté promlčecí době, avšak k promlčení může dojít jen v případě, že zaměstnanec po celou promlčecí dobu dovolenou nečerpá.

V situaci, kdy nelze dovolenou vyčerpat ani do konce následujícího kalendářního roku proto, že zaměstnanec byl uznán dočasně práce neschopným nebo z důvodu čerpání mateřské anebo rodičovské dovolené, je zaměstnavatel povinen určit dobu čerpání této dovolené po skončení těchto překážek v práci.

Náhrada platu za nevyčerpanou dovolenou zaměstnanci nepřislouží vyjma případu skončení pracovního poměru. Náhrada platu se poskytuje ve výši průměrného výdělku.

Poněvadž zákoník práce od 1. ledna 2012 dovolenou pro potřeby čerpání už nerozděluje na dobu 4 týdnů a dobu přesahující 4 týdny, platí výše uvedeně pro celou výměru dovolené.

Na závěr je třeba připomenout, že na základě (ústní nebo písemné) dohody mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem lze určit dobu čerpání dovolené odlišně od vydaného rozvrhu čerpání dovolené.

Text: Miloslav Havlín

Čtveřice studentů UO si sáhla na dno vlastních sil

Až na dno vlastních sil si sáhla čtveřice studentů Univerzity obrany, kteří se před pár dny vrátili z dvoutýdenního kurzu přežití ve Francouzské Guyaně. Elitní výcvik organizovaný pro budoucí francouzské důstojníky absolvovali od letošního 12. března do 4. dubna. Studenti Univerzity obrany se tohoto kurzu přežití účastnili již popáté a letos byla česká skupina jediným zahraničním účastníkem.

Výcvik každoročně pořádá 3. pluk pěchoty cizinecké legie se sídlem v Kourou. Legionářský pluk má vyčleněných třicet instruktorů pro Centrum výcviku v rovníkových oblastech (CEFE) se základnou přímo v džungli, odkud se vyráží do náročných terénů. Tam se také prvních deset dnů po příletu účastníci kurzu připravují intenzivním výcvikem, než začne samotný čtyřdenní maratón tropickou džunglí.

V džungli provázelo rotného Daniela Buršíka, četaře Petra Topinku, Jakuba Rozsypala a Lukáše Chroumala všudypřítomné vlhko, někdy hlad i žízeň. Největší nebezpečí ovšem představoval hmyz. Komáři zde totiž přenášejí malárii. Nebezpečné bývá uštknutí hadem, kousnutí pavoukem, bodnutí štírem či kontakt s jedovatou žábou. „Po pár dnech přestanete nebezpečí vnímat a soustředíte se jenom na výcvik,“ říká Lukáš Chroumal, který sice v džungli potkal dva jedovaté hady, ale naštěstí se nic nestalo.

Na všechny čekaly obtížné úkoly při nekonvenčních pěších přesunech v pralese, překážkové dráhy ve vodě, v bahně i na stromech. To bývá zrovna nepřijemná část kurzu přežití, protože jste neustále mokří a od bláta. Jedinou šancí, jak mít alespoň jedno relativně suché oblečení na noc, je přenášet ho v utěsněném barelu. V džungli totiž vlhkost dosahuje až 98 procent. „Drsné byly všechny dny,“ vzpomíná četař Lukáš Chroumal. Běžné byly odřeniny, opruzeniny, spálené ruce od lan. Spávali ve vlastnoručně zhotovených přístřešcích ze stromů a palmových listů. Ukládali se brzy,

protože se stmívalo kolem sedmé a jediným světlem byl oheň. Většinu nocí propršelo.

Vrcholem náročného kurzu však byla čtyřdenní mise s hlavním cílem – přežít. „Vojenští instruktoři nás vysadili v džungli bez jídla a bez vody. Měli jsme jen brokovnice na ochranu, tablety na úpravu vody, sůl, jednoduché rybářské náčiní, barely, buzolu a pušťalku. Dokonce nám vzali i trička a tkaničky od bot,“ vypočítávají četaři Jakub Rozsypal a Lukáš Chroumal. Živit se měli tím, co si sami uloví. V týmu Jakuba Rozsypala ulovili opici, která se sice kvůli parazitům nesmí jíst, ale vyměnili ji za tři čtvrtě kila rýže pro dvacet lidí! „Naštěstí byl ve skupině jeden kluk, který vyrostl v podobném prostředí a znal plody džungle a tak nás naučil, co můžeme jíst,“ říká Rozsypal. V týmu Lukáše Chroumala ulovili jen pár drobných krabů, z nichž uvařili téměř nepoživatelnou polévku. „Nebylo v ní snad žádné maso, ale bylo to masné a slané, tak jsme alespoň doplnili minerály,“ popisuje Lukáš Chroumal.

Ani s vodou to nebylo jednodušší. „Brali jsme ji z řeky, ale i když jsme ji vyčistili tabletama, zůstala zabarvená do hněda. V řece jsme se také koupali, myli samopaly, prali v ní maskáče a holili se,“ vzpomíná Rozsypal.

Zajímavou zkušeností byl i simulovaný útok na vyzbrojenou základnu ilegálních těžařů zlata či drogové mafie. „Útok jsme pouze simulovali na připravenou imitovanou zá-

kladnu. Přesto byla celá akce kvůli složitému pohybu v pralese velmi náročná,“ líčí Lukáš Chroumal a upřesňuje, že vysekat v džungli kilometr s výstrojí trvá skoro dvě hodiny.

Velitel 3. pěšího pluku plukovník Lardet byl výkony českých vojáků překvapen a vyjádřil svou spokojenost. Zároveň doufá, že studenti Univerzity obrany se kurzu přežití ve Francouzské Guyaně zúčastní i v příštím roce.

Cílem kurzu byla fyzická i technická příprava na přežití bojové operace v džungli. Četař Petr Topinka bohužel kvůli zranění kurz nedokončil a dodává: „Při pohybu v džungli je snadné utrpět nějaké zranění a tělo v těch podmínkách reaguje jinak než normálně. V mém případě se tak stalo a zranění nohy mě vyřadilo do konce kurzu. I tak mám spoustu cenných zkušeností pro svoji profesi.“

Studenti Univerzity obrany a kadeti z vojenské školy École Spéciale Militaire de Saint-Cyr, kteří kurz dokončili, složili závěrečné zkoušky. Nyní budou rok na svých uniformách nosit odznak, který získali za absolvování kurzu ve Francouzské Guayně. A také vzpomínat na pocity úlevy, štěstí a vítězství, které se u všech dostavily poté, co náročný kurz přežití absolvovali.

Text: Zdeňka Dubová
Foto: archiv UO a ESM Saint-Cyr

Univerzita obrany promovala 26 nových doktorandů

Ve čtvrtek 29. března 2012 proběhly na Univerzitě obrany promoce absolventů doktorských studijních programů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií. Vysokoškolský diplom od děkanů obou brněnských fakult obdrželo celkem 26 úspěšných doktorandů.

Akademický ceremoniál se uskutečnil za účasti prorektora pro studijní a pedagogickou činnost UO profesora RNDr. Zdeňka Zemánka, CSc., děkanů a proděkanů brněnských fakult, příslušníků jejich vědeckopedagogického sboru a rodinných příslušníků absolventů.

Děkan Fakulty ekonomiky a managementu plukovník Ing. Vladan Holcner, Ph.D., který předal diplomy devíti doktorandským absolventům své fakulty, v úvodním projevu uvedl: „Skutečnost, že jste absolventy doktorského studia na Univerzitě obrany, značí, že se stáváte předními odborníky v oborech spojených se zajišťováním klíčových potřeb naší společnosti, spojených s její obranou a bezpečností. Pevně věřím, že vaše další práce bude vždy směřovat k posilování bezpečnosti našeho státu i našich zahraničních spojenců.“

Děkan Fakulty vojenských technologií plukovník prof. Ing. Zdeněk Vintř, CSc., předal diplomy sedmnácti studentům doktorandského studia a kromě blahopřání k jeho úspěšnému ukončení popřál absolventům hodně

úspěchů v jejich profesním i osobním životě. Připomněl, že cesta k promócím doktorandů byla spojena s léty studijního úsilí, skládáním nelehkých zkoušek a překonáváním překážek spojených se zpracováním a obhajobou disertační práce. „Proto zde dnes stojí jen ti, kteří šli za svým cílem skutečně houževnatě a zodpovědně,“ řekl Zdeněk Vintř.

Jménem absolventů promluvil prorektor pro vnější vztahy plukovník Ing. Jaroslav Průcha, Ph.D., který mimo jiné řekl: „Chtěl bych poděkovat jednak našim nadřízeným, kteří nám toto studium na Univerzitě obrany umož-

nil, ale zejména našim školitelům, učitelům a dalším kolegům a našim blízkým, kteří nám během studia pomáhali a podporovali nás.“

Závěrem slavnostního ceremoniálu vystoupil se svou zdravicí prorektor pro studijní a pedagogickou činnost UO profesor Zdeněk Zemánek. Zdůraznil, že noví absolventi doktorských studijních programů obou fakult Univerzity obrany můžou být na sebe právem hrdí, protože tyto programy jsou srovnatelné se kteroukoliv vysokou školou v naší zemi.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Sedmá mezinárodní doktorandská konference

Ve středu 7. března 2012 proběhl pod záštitou děkana Fakulty ekonomiky a managementu plukovníka Ing. Vladana Holcnera, Ph.D., na půdě Univerzity obrany sedmý ročník mezinárodní doktorandské konference s názvem Nové přístupy k zajištění bezpečnosti státu.

Na konferenci, jejímž cílem bylo prezentovat výsledky výzkumu studentů doktorského studia, přijelo 58 účastníků z Belgie, Německa, Polska, Litvy, Maďarska, Slovenska a České republiky, mezi nimiž byli zástupci akademických obcí různých univerzit, ale i odborníci z praxe.

Po úvodním slovu děkana fakulty plukovníka Vladana Holcnera následovala přednáška Michela Hermana, ředitele úřadu finanční kontroly NATO na téma Finanční management NATO. Konference poté pokračovala ve

dvou samostatných sekcích, Veřejné finance a Bezpečnost a obrana, v nichž postupně vystoupilo 24 prezentujících. K vidění byly příspěvky z oblasti veřejných financí, vojenství i bezpečnosti.

Prezentované příspěvky byly vybrány ze 46 článků, které přišly programovému výboru konference od zájemců o vystoupení. S obzvláště pozitivními ohlasy se setkaly příspěvky plukovníka Bernatíka z Velitelství společných sil na téma Analýza rakouské rozpočtové reformy, Justyny Stochaj z Akademie národní obrany ve Varšavě na téma Bezpečnostní rizika spojená s činností nadnárodních firem nebo Vladase Tumulvičiuse z litevské Vojenské akademie ve Vilniusu s názvem Rozvoj státu a společnosti v EU: Problémy, řešení a perspektivy národní bezpečnosti.

Konference obohatila přítomné o nové poznatky a zkušenosti, splnila svůj účel a její účastníci vyslovili přání zúčast-

nit se i příštího ročníku, který se uskuteční opět na půdě Univerzity obrany v březnu 2013.

Sborník s ISBN s jednotlivými příspěvky z konference bude dostupný na webových stránkách školy.

**Text: npor. Ing. Jakub Pícka
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

V Bělehradě ocenili přínos naší univerzity

U příležitosti prvního výročí založení Univerzity obrany v Bělehradě uspořádalo 24. února 2012 ministerstvo obrany Srbska shromáždění, na kterém byl oceněn přínos české Univerzity obrany při transformaci srbského vojenského školství udělením čestného doktorátu univerzity profesorovi Rudolfu Urbanovi, rektoru Univerzity obrany v Brně.

Univerzita obrany v Bělehradě byla oficiálně založena 24. února 2011 sloučením Vojenské akademie a Vojenské lékařské akademie. V organizační struktuře spadá do přímé podřízenosti ministra obrany, který se oficiálních oslav zúčastnil spolu se všemi náměstky, ministrem školství, rektory srbských civilních univerzit, akreditovanými přidělenci obrany a dalšími významnými hosty.

Pomoc při budování srbského vojenského školství

U příležitosti prvního výročí založení univerzity byl rektorovi Univerzity obrany v Brně profesorovi Rudolfu Urbanovi udělen titul Doctor Honoris Causa. Získal jej za osobní přínos a pětiletou pomoc české Univerzity obrany při budování Univerzity obrany v Bělehradě, která byla vytvořena právě podle českého modelu. Jedná se o první ocenění svého druhu, které nová univerzita udělila. Ocenění zásluh Univerzity obrany v Brně potvrzují i slova tamního rektora generálporučíka prof. Miograda Jevtiće, který místním sdělovacím prostředkům řekl: „Spolupráce s Univerzitou obrany v Brně a Českou republikou, zejména jejich zkušenosti, pro nás znamenaly mnoho. Tato univerzita je příkladem toho, jak se může integrovat vojenské a civilní školství, a že touto synergií lze dosáhnout vyšší kvality.“

Při slavnostním aktu udělení čestného doktorátu potvrdil srbský ministr obrany Dragan Šutanovac historickou česko-srbskou vazbu slovy: „Srbské vojenské školství zakládá český generál František Alexander Zach a dnes po 163 letech je za svůj přínos k vybudování uceleného srbského systému vojenského vzdělávání oceněn taktéž český generál Rudolf Urban.“

Brigádní generál v záloze Rudolf Urban ve svém projevu předneseném plynulou srbsčinou poděkoval za vysoké vyznamenání, ocenil nadšení a úsilí bývalého i současného vedení Vojenské akademie, se kterými v roce 2006 společně zahájili a před rokem zakončili vytvoření Univerzity obrany. Podle profesora Urbana založením nové univerzity spolupráce v oblasti vzdělávacího systému neskončila, ale pokračuje dále, a to především formou pomoci, která má srbské univerzitě umožnit úspěšně se začlenit do evropského vzdělávací-

ho systému. V rámci dopoledního programu profesora Urbana se konalo oficiální pracovní jednání obou rektorů, kteří na závěr podepsali smlouvu o spolupráci mezi UO obou zemí.

Rozvoj spolupráce české Univerzity obrany a srbské Univerzity obrany

Dlouhodobou spolupráci Univerzity obrany v Brně se srbskými vojenskými školami, která fakticky začala již v roce 2006 a nyní během 1. a 2. mandátu českého velvyslanectví jako Kontaktní ambasády NATO v Srbsku nabývá na větší intenzitě, ocenila také velvyslankyně ČR v Bělehradu Hana Hubáčková. Přínos UO v Brně chápe jako významný moment posilování dobrých vztahů nejen na úrovni univerzitního vzdělávání, ale taktéž oficiálních vztahů mezi ČR a Srbskem, což nabývá důležitosti zejména v rámci pomoci úsilí Srbska při integraci do evropských struktur.

A do třetice – srbský ministr obrany Dragan Šutanovac při své oficiální návštěvě České republiky dne 21. února tohoto roku uvedl: „Spolupráce mezi oběma univerzitami obrany (v Brně a Bělehradě) je na vysoké úrovni a očekáváme, že bude pokračovat i v budoucnu.“

Spolupráce obou vojenských škol se soustřeďuje nejenom na výměnu a předávání zkušeností na úrovni nejvyššího managementu, ale také na oblast vzdělávání studentů. V minulém roce navštívily Univerzitu obrany dvě skupiny srbských studentů s cílem sbírat zkušenosti pro restrukturalizaci ozbrojených sil srbské armády.

Rozvoj spolupráce se Srbskem v oblasti vzdělávání potvrzuje i skutečnost, že od příštího akademického roku zahájí studium na brněnské Univerzitě obrany také dva civilní studenti z Kragujevského gymnázia, kteří získali

stipendium Jihomoravského kraje, bez kterého by v zahraničí studovat nemohli.

Rozvoj spolupráce v oblasti logistiky

Další důležitou oblast spolupráce představují výukové aktivity pedagogů Univerzity obrany, především příslušníků Katedry logistiky a Katedry ekonomie Fakulty ekonomiky a managementu, jejichž pomoc započala již v říjnu 2008. Výsledkem loňské úspěšné spolupráce vojenských vzdělávacích institucí v Srbsku a Česku, za výrazné podpory Kontaktní ambasády NATO v Bělehradě, bylo 14 bilaterálních aktivit, které se uskutečnily jak v Bělehradě, tak v Brně. Poslední z nich, organizované Katedrou logistiky, byly krátkodobé kurzy „Podpora hostitelským státem a logistický průzkum“ a „Procesy přijetí, shromáždění, následného přesunu a integrace“ uskutečněné v Brně a na logistických základnách AČR.

Právě spolupráce v oblasti logistiky zaujímá významné místo v rozvoji další spolupráce se Srbskem, jak to potvrdil během nedávné návštěvy srbského ministra obrany Dragana Šutanovace i ministr Alexandr Vondra. V letošním roce jsou v plánu další logistické kurzy se zaměřením na taktickou úroveň, především pro přípravu srbských vojáků do zahraničních misí. Jedná se také o účasti srbských vojenských studentů na mezinárodním logistickém výcviku FourLog, který pravidelně v květnu pořádají vojenské vysoké školy z České republiky, Maďarska a Rakouska.

**Text: Mgr. Zdeňka Dubová,
pplk. RSDr. Vladimír Šidla CSC.,
Foto: Jiří Juřík**

Představitelé Ázerbájdžánu sbírali zkušenosti na UO

Ve dnech 18. až 23. března 2012 hostila Univerzita obrany představitelé ministerstva obrany a vojenské akademie Ázerbájdžánu.

Cílem zahraniční návštěvy bylo poskytnout představitelům Ázerbájdžánu metodickou pomoc v oblasti přípravy, tvorby a realizace vojenských studijních programů, kariérových důstojnických kurzů a jiných odborných vzdělávacích aktivit. Ázerbájdžánská strana měla zájem zejména o metodickou podporu při tvorbě dvouletého magisterského stupně v oblasti vojenského managementu, obranného plánování, ekonomiky obrany a plánování a řízení schopností ozbrojených sil.

Ve čtyřech dnech byly představitelům Ázerbájdžánu prezentovány akreditované studijní programy a kariérové kurzy Fakulty ekonomiky a managementu a procesní postup při jejich tvorbě a akreditaci, dále byly představeny speciální učebny a laboratoře fakulty i možnosti Centra simulačních a trenažerových technologií Brno. V součinnosti s Velitelstvím výcviku - Vojenskou akademií byly představeny možnosti a proces přípravy vojenského personálu ve Vyškově se zaměřením na oblast výcviku a odborných a speciálních kur-

zů. Za účelem poskytnutí uceleného spektra informací týkajících se přípravy vojenského personálu představitelé Ázerbájdžánu jednali i se zástupci Sekce personální Ministerstva obrany.

Spolupráce mezi ČR a Ázerbájdžánem probíhá v rámci programu NATO Defence Education Enhancement Program (NATO DEEP). Tento program má za cíl pomoci partnerským zemím při transformaci jejich vojenského vzdělávacího a výcvikového systému a přiblížit tak danou zemi standardům

NATO a tím přispět k tvorbě prostředí vzájemné důvěry a spolupráce. Česká republika je v těchto aktivitách zapojena již druhým rokem prostřednictvím Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. Vedle podpory Ázerbájdžánského vojenského školství fakulta realizuje obdobné aktivity ve prospěch Moldavska, Gruzie a Arménie.

Text: pplk. Ing. Jaroslav Kozůbek, Ph.D.

Foto: Mgr. Marek Žižlavský

Jednání programu Erasmus na nejvyšší úrovni

Program Erasmus se postupně zabydlel v našem podvědomí, takže bereme už jako samozřejmost, že ve škole potkáváme hloučky studentů, kteří se mezi sebou baví anglicky, protože se navzájem jinak nedomluví a že přednášky vede cizinec, který přijel z partnerské školy, aby se podělil o zkušenosti, jak to dělají u nich.

Přesto zahraniční návštěva, která proběhla v prvním dubnovém týdnu byla v určitém smyslu výjimečná. Výjimečná díky svému složení a také spojení Erasmu a rozvoje spolupráce obou škol. O tuto výjimečnost se postaral tak říkajíc vedoucí delegace, kterým byl rektor Akademie ozbrojených sil gen. Milana Rastislava Štefánika v Liptovském Mikuláši – docent Ing. Pavel Nečas, Ph.D., který byl nejprve přijat naším rektorem - profesorem Ing. Rudolfem Urbanem, CSc. Jednání probíhalo v přátelském ovzduší, jak také jinak, když oba rektori jsou dlouholetí známí a dá se říci i přátelé.

Poté rektor Nečas absolvoval řadu neformálních jednání s učiteli Univerzity obrany, kteří pravidelně spolupracují s Akademií ozbrojených sil v Liptovském Mikuláši, např. v rámci státních závěrečných zkoušek a v oblasti vědy.

Erasmovou část jeho programu představovala spolupráce s Katedrou logistiky, kdy s jejím vedoucím, plk. gšt. Ing. Zbyškem Koreckým, Ph.D., připravoval společnou výuku pro studenty magisterských studijních programů.

Paralelně probíhalo jednání pracovníků studijního oddělení Akademie ozbrojených sil – PhDr. Gerecové a Mgr. Paculíkové, které se zajímaly zejména o informační podporu výchovně vzdělávacího procesu na Univerzitě

obran. Velmi ocenily náš informační systém, který tím, že je „vlastní výroby“ pružně reaguje na potřeby školy a poskytuje tak všechny potřebné informace pro rozhodovací proces.

Tento erasmovský pobyt ukázal, že i v rámci programu Erasmus je možné dosahovat komplexních výsledků, které se následně odrážejí v kvalitě spolupráce obou škol.

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Rekonstrukce objektů v KŠ byla zahájena

Projekt Evropského fondu pro regionální rozvoj s názvem Infrastruktura pro výuku spojenou s výzkumem ve strojních oborech studijního programu Vojenské technologie, který je financován prostřednictvím operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a jehož cílem je revitalizace objektů Univerzity obrany v kasárnách Šumavská, zaznamenal významný milník ve své realizaci. V úterý 27. března 2012 se uskutečnilo předání staveniště zhotoviteli stavby, brněnské firmě Unistav a.s.

Ve výběrovém řízení na dodavatele stavebních prací byla vybrána firma Unistav a.s., a smlouva o dílo s touto stavební společností byla podepsána 21. března 2012. Předání staveniště v kasárnách Šumavská se zúčastnili zástupci Univerzity obrany, Vojenské ubytovací a stavební správy Brno, Sekce správy majetku Ministerstva obrany a projektanta stavby. Předání řídila Ing. Jitka Kobzová z VUSS Brno a staveniště přebírali pracovníci Unistavu v čele s Ing. Daliborem Weigelem.

V rámci rekonstrukce budov číslo 9 a 9a v kasárnách Šumavská bude firma Unistav a.s., Brno provádět zejména stavební úpravy vnitřních prostor pro umístění nových laboratoří. Dále pak dojde ke kompletnímu zateplení celého objektu, rekonstrukci vytápění včetně nové kotelny, sanaci zavlhlého zdiva

spodní stavby včetně opravy okolní venkovní kanalizace a konečně dojde i k rekonstrukci sociálního zázemí studentů a akademických pracovníků. Stavební práce budou probíhat za běžného provozu kateder a jejich pracovišť. Rekonstrukce, která si vyžádá finanční náklad přes 83 milionů korun, má být ukončena 30. dubna 2013.

Revitalizace starších budov číslo 9 a 9a v kasárnách Šumavská a nákup výzkumných zařízení vyřeší modernizaci specifických výukových a laboratorních fondů vybraných kateder Univerzity obrany. Celkem bude zrekonstruováno 5491 m² ploch vzdělávacích a vědecko-výzkumných pracovišť Fakulty vojenských technologií.

V rámci projektu Infrastruktura pro výuku spojenou s výzkumem ve strojních oborech

studijního programu Vojenské technologie budou vybudovány čtyři zcela nové laboratoře: experimentální balistická laboratoř, laboratorní pracoviště pro optická měření, laboratoř vojenských staveb a laboratoř tribodiagnostiky provozních hmot dopravních strojů a zařízení. Modernizované budovy budou v rámci vzdělávání a výzkumných aktivit využívat jak studenti jednotlivých stupňů studia, tak i vědeckopedagogičtí pracovníci této dynamicky se rozvíjející fakulty.

Projekt je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace a ze státního rozpočtu České republiky, z kapitoly 307 – Ministerstvo obrany.

Text a foto: Dr. Pavel Pazdera

V Centru simulačních a trenažerových technologií se řešily povodně

Studenti třetího ročníku bakalářského studijního programu si v rámci výuky modulu „Ochrany obyvatelstva“ prověřili ve dnech 2., 5. – 7. března 2012 své znalosti a dovednosti při cvičení na Centru simulačních a trenažerových technologiích (CSTT). Toto zaměstnání připravili a řídili příslušníci Katedry ochrany obyvatelstva FEM Univerzity obrany doc. Ing. Rudolf Horák, CSc., a Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D.

Tématem cvičení bylo „Řešení povodní velkého rozsahu v obci s rozšířenou působností (ORP)“. Jako místo, kde byla řešena mimořádná událost, byly vybrány Strakonice.

Cvičení bylo metodicky rozloženo do několika částí: plánování a příprava dokumentů, příprava mediálního plánu, řešení jednotlivých krizových situací apod. Zvláštní pozornost byla věnována práci s představiteli hromadných sdělovacích prostředků, poskytování informací občanům a zásadám poskytování psychosociální pomoci, na jejímž řízení

se také podíleli příslušníci Katedry řízení lidských zdrojů PhDr. Ivana Nekvapilová, Ph.D., a PhDr. Ing. Vratislav Pokorný. V rámci získávání pedagogické praxe při studiu doktorského studijního programu se na vedení zaměstnání odborně podílel také mjr. Ing. Jaroslav Vonlehmden, příslušník CSTT.

Studenti cvičili v roli třech samostatných krizových štábů, ve kterých se učili uplatňovat teoretické znalosti získané v průběhu studia. Jejich hlavní činností bylo aplikování zásad rozhodovacího procesu s tvůrčím přístupem a vystupováním před veřejností, při řešení ochrany obyvatelstva, zejména formou evakuace. Jednotlivé „krizové štáby“ ORP očividně soutěžily o co nejlepší výsledky, o čemž svědčila připravovaná řešení v několika vyhodnocovaných variantách a to i v době mimo plánované cvičení. Na závěr řídicí cvičení vyhodnotil plnění úkolů. V průběhu všech dnů studenti pracovali aktivně a jejich řešení mimořádné události i rozehrávaných zvláštních

situací mělo stoupající úroveň a odpovídalo reálné situaci. K naplnění cílů přispěla také kvalitní materiální podpora CSTT.

Text a foto: Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D., Katedra ochrany obyvatelstva

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

Bright ideas

Sometimes the simplest ideas are the best and most effective way of solving a problem, particularly for developing countries where money and resources can be scarce. Bright ideas often take the local conditions into consideration and work with local constraints.

One example of identifying a problem and finding a simple solution was the wind-up radio. Trevor Baylis got his inspiration in 1993 from watching a programme about the spread of AIDS in Africa. He realised that in many areas of Africa, people's only means of communication was the radio, but that batteries or electricity were either too expensive or too difficult to find. He realised that what was needed was a radio that could work without batteries or electricity. He then experimented and designed a clockwork radio that only needs winding up and plays while the spring is winding down. This award-winning solution was so simple and effective that it transformed people's lives.

Another example of thinking 'outside the box' is Marc Koska's self-destructing syringe. He was inspired by a video of children and babies being injected with used needles, a highly dangerous practice. The problem was how to stop people reusing syringes. His innovative idea after many years of research was a design with a plunger which simply breaks if reused. This could help save over a million deaths annually because of the reuse of syringes.

One of the most recent innovations is a truly 'bright' idea for shanty towns, where houses are so close that they don't get much sunlight. It's a light bulb made from a plastic bottle filled with water and a little bleach. A hole is cut in the metal roof and the bottle is inserted half way through. A simple hole in the roof would only provide light directly below the hole, but when light hits the water it spreads light in all directions. A litre bottle light provides the equivalent of a 60 watt light bulb. It uses local materials, costs about two or three dollars to make and lasts for about five years. This is already making a life-changing difference to people in Brazil and the Philippines.

Coming up with a bright idea to solve a problem requires a lot of dedication and the ability to bounce back when things don't work out. As the old saying goes: 'If at first you don't succeed, try, try again.'

Glossary

bleach (noun) – a strong chemical used to kill harmful bacteria or to make coloured things white

plunger (noun) – a piston

scarce (adj) – if something is scarce, there is not very much of it

shanty town (noun) – an area where very poor people live in badly built houses made from sheets of wood, metal, or other thin material

spring (noun) – a long thin piece of metal in the shape of a coil that quickly gets its original shape again after you stop stretching it

syringe (noun) – a needle fitted to a plastic tube, used for taking blood from your body or for putting medicine or drugs into it

3 Which verbs from exercise 2 have the following meanings?

- 1 give someone something that they want or need _____
- 2 begin to understand something that you did not know or notice before _____
- 3 give someone the enthusiasm to do or create something _____
- 4 recognise something and understand exactly what it is _____
- 5 express thoughts, feelings, or information to another person _____
- 6 put a drug or another substance into your body through the skin, using a needle and a syringe _____
- 7 spend your time and effort doing something _____
- 8 limit someone's freedom to do what they want _____

4 Use the correct form of a noun or verb from exercise 2 to complete the sentences.

- 1 The _____ for a new idea can be the _____ of a problem that needs solving.
- 2 The video Marc Koska saw included someone giving _____ to several people with the same syringe.
- 3 Major charities are often in charge of the _____ of emergency relief.
- 4 Marc Koska _____ that many people were dying because of the reuse of syringes.
- 5 You need to _____ a lot of time to research and _____ your ideas clearly to others.
- 6 Lack of money can _____ what you are able to.

5 Find the expressions below and match them to the definitions.

- 1 find new ways of doing things, especially of solving problems _____
- 2 think about a particular fact or detail and allow it to have some influence when you are making a decision _____
- 3 propose something such as an idea or a plan _____
- 4 become healthy, happy, or successful again after something bad has happened to you _____
- 5 turn out well _____

- a) bounce back
- b) come up with
- c) take into consideration
- d) think outside the box
- e) work out

Answer key

Exercise 1: 1b, 2c, 3b, 4a, 5c, 6a, 7b, 8c, 9a

Exercise 2: 1 constrain, 2 inspire, 3 communicate, 4 dedicate, 5 identification, 6 realisation, 7 injection, 8 provision

Exercise 3: 1 provide, 2 realise, 3 inspire, 4 identify, 5 communicate, 6 inject, 7 dedicate, 8 constrain

Exercise 4: 1 inspiration, identification; 2 injections; 3 provision; 4 realised; 5 dedicate, communicate; 6 constrain

Exercise 5: 1d, 2c, 3b, 4a, 5e

Source <http://www.macmillanglobal.com> (photocopiable)

1 Complete these sentences below with the correct 'bright' idea.

- a) wind-up radio b) self-destructing syringe c) bottle light
- 1 This could help prevent the deaths of more than a million people a year. _____
 - 2 It uses local materials. _____
 - 3 The inspiration came from watching a video featuring children and babies. _____
 - 4 This product won an award. _____
 - 5 The product only costs a few dollars to make. _____
 - 6 The inspiration came from watching a programme about the spread of AIDS. _____
 - 7 It can't be used more than once. _____
 - 8 This product is very useful in areas with tightly-packed houses. _____
 - 9 This product solved a problem with communication. _____

2 Complete the table of words from the text with the missing forms.

noun	verb	verb	noun
constraint	1	identify	5
inspiration	2	realise	6
communication	3	inject	7
dedication	4	provide	8

Fakulta vojenských technologií se představuje

Na slovíčko s děkanem Fakulty vojenských technologií

Jen málokdo zná prostředí Univerzity obrany (předtím VAAZ) tak důvěrně jako děkan Fakulty vojenských technologií plukovník prof. Ing. Zdeněk Vitr, CSc. Před jedenatřiceti lety zde začal jako student (1981 – 1986) mezioborového studia (tankový a automobilní a výzbrojně technický obor). Po absolutoriu se od asistenta Katedry bojových a dopravních vozidel přes různé pedagogické funkce stal v roce 2002 proděkanem pro vědeckou činnost Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany.

Od roku 2005 byl na základě řádné volby jmenován děkanem této fakulty a v roce 2008 jim byl jmenován pro druhé volební období.

Pane děkane, jak vzpomínáte na dobu vašeho studia na tehdejší Vojenské akademii A. Zápotockého?

Asi jako každý z nás vzpomínám na studentská léta docela rád. Mám proto především dva důvody. Moje bývalá studijní skupina byla a je vnikající parta, kterou společně prožité zážitky během studií natolik stmelily, že se do dneška pravidelně jednou za dva až tři roky scházíme a jen málokdo z nás si nechá příležitost k setkání ujít. Druhým důvodem pro časté vzpomínky jsou moji bývalí učitelé. Během mých studií jsem poznal celou řadou vynikajících pedagogů, jejichž vliv a příklad mě nakonec přivedly k osudovému rozhodnutí stát se také vysokoškolským pedagogem. A musím říci, že z toho, co mě naučili, těžím dodnes.

Stává se vám, že tuto dobu konfrontujete s dnešní realitou Univerzity obrany?

Člověk se neubrání tomu, aby čas od času neporovnával to, co sám prožil jako student s tím, co je charakteristické pro studium na současné Univerzitě obrany. Vojenské vzdělávání v technicky orientovaných studijních oborech se během těch posledních 25 až 30 let hodně změnilo. Zavedením tříступňového systému terciárního vzdělávání se zásadním způsobem změnila koncepce vysokoškolského studia a bouřlivý rozvoj technologií také přinesl podstatné změny v jeho obsahu. Co se však nezměnilo, je náročnost studia technických oborů. Před třiceti lety na tehdejší Vojenské akademii i dnes na naší fakultě studium úspěšně dokončí jen zhruba polovina ze studentů, kteří se ke studiu zapíší. Tím se však fakulta nijak nevymyká z toho, co je obvyklé v této oblasti na technických fakultách předních univerzit v České republice.

Co současným studentům tak trochu závidím, je šance absolvovat část studia v zahraničí. Celkem běžné jsou dnes měsíční jazykové kurzy ve Velké Británii či studijní pobyty na vybraných zahraničních univerzitách v rámci programu ERASMUS. K mému překvapení však mezi studenty o tyto aktivity není příliš velký zájem a někdy jen s obtížemi využíváme příležitosti, které v této oblasti máme.

Děkanem Fakulty vojenských technologií jste osmým rokem. Co vám tato práce dala a co vzala?

Fakulta vojenských technologií vznikla sloučením dvou fakult bývalé Vojenské akademie a v roce 2005, kdy jsem byl jmenován děkanem fakulty, měla za sebou necelé dva roky existence a prožívala poměrně složité období charakterizované podstatným snížením tabulkových počtů, budováním nové struktury kateder a zásadními změnami ve struktuře vyučovaných studijních programů. Převzít v této době odpovědnost za další rozvoj fakulty pro mě představovalo poměrně velkou výzvu. Nikdy jsem však tohoto rozhodnutí nelitoval, protože jsem mezi příslušníky fakulty našel dostatek těch, kterým budoucnost jejich fakulty nebyla lhostejná, a byli ochotní v její prospěch tvrdě pracovat. A tak možná to nejcennější co mi práce děkana dala, jsou nové přátelské a kolegiální vztahy s mnoha vynikajícími osobnostmi, se kterými jsem měl příležitost během svého mandátu spolupracovat.

Na Vaši otázku co mi práce děkana vzala Vám, s dovolením, neodpovím. Tu práci jsem dělal rád a tak není žádný důvod pro to, abych si stěžoval.

Kam se vám podařilo posunout vaši fakultu od doby, kdy jste začínal jako její děkan k dnešní podobě?

Fakulta za ta léta prošla zásadními změnami a já jsem přesvědčen, že se stala moderní

a efektivně fungující fakultou, která kvantitou a kvalitou výstupů své pedagogické, vědecké a odborné činnosti může úspěšně soutěžit nejen s ostatními fakultami Univerzity obrany, ale i s technickými fakultami tradičních veřejných vysokých škol. Musím však zdůraznit, že to není jen moje zásluha, ale je to především výsledek cílevědomé každodenní činnosti těch pracovníků, kteří svoje působení na fakultě chápou jako něco víc než jen zaměstnání a těch je naštěstí naprostá většina.

Abych alespoň rámcově charakterizoval posun fakulty dosažený během mého mandátu, uvedu několik příkladů.

Přesto že se počet pracovníků fakulty snížil téměř o polovinu, počet vykazovaných výsledků vědecké a výzkumné činnosti se nesnížil a podíl publikací v angličtině se dokonce zdvojnásobil. V posledních letech se fakultě každoročně daří získat dotaci na podporu své vědeckovýzkumné činnosti ve výši cca 35 – 40 mil. Kč.

Počet vyučovaných studijních programů se z původních pěti snížil na současné dva a počet vyučovaných studijních oborů se z původních třiceti snížil na dvanáct. V uvedeném období se přitom zdvojnásobil počet zájemců o studium a trvale roste zájem o studium ze zahraničí. V současné době má fakulta 66 zahraničních studentů z pěti zemí. Pro zajištění možnosti studia pro tyto studenty fakulta postupně rozšiřuje akreditaci výuky v angličtině. Dnes jsou to dva obory v bakalářském studijním programu a všech 9 studijních oborů doktorského studijního oboru.

Tak bych mohl uvádět i další konkrétní příklady pozitivního vývoje fakulty. Z hlediska dlouhodobé budoucnosti však za nejvýznamnější posun považuji to, že se úspěšně podařilo překonat počáteční vnitřní rozpory a vybudovat vnitřně jednotnou fakultu schopnou cílevědomě naplňovat dlouhodobé záměry.

O které studijní obory je největší zájem?

Nejatraktivnějším oborem na naší fakultě je studijní obor Vojenský pilot, kde se tradičně o každé studijní místo uchází více jak deset zájemců. Máme však i další obory, kde počet zájemců vždy mnohonásobně převyšuje stanovená směrná čísla. Jsou to například obory Zbraně a munice, Letový provoz či Bojová a speciální vozidla. Na druhé straně se však u některých oborů potýkáme s poměrně malým zájmem o studium a nedaří se nám získávat potřebné počty studentů.

Které z nich jsou pak pro studenty nejobtížnější, respektive je kvůli tomu nedostudují?

Myslím si, že náročnost jednotlivých studijních oborů na naší fakultě je srovnatelná a nelze některé z nich označit za obtížnější než jiné.

Studium technicky orientovaných oborů bylo vždycky obtížné a tento fakt se odráží i na vyšší míře neúspěšnosti studia. Na naší fakultě je pro studenty největším problémem zvládnutí prvního ročníku, kdy jsou vyučovány nosné teoretické předměty, jako jsou matematika a fyzika. Zajímavé však je, že mnoho studentů opouští fakultu tak, že zanechají studia, aniž by se předepsané zkoušky pokusili vůbec vykonat. Vzdávají tedy studium takřkajíc bez boje. Jednoduše podlehnou pocitu, že na zvládnutí studia nemají.

Co považujete za největší úspěch vaší fakulty a co se naopak daří nejméně?

Za největší úspěch fakulty považují zásadní zvýšení výslednosti výzkumné, vývojové a inovační činnosti jak po kvantitativní, tak i kvalitativní stránce. Úspěšná vědeckovýzkumná činnost přináší fakultě finanční prostředky nutné pro její další rozvoj a je i základem kvalitního vzdělávání.

Za poměrně závažný problém považuji nižší schopnost fakulty naplňovat u některých studijních oborů požadované počty absolventů. Příčiny tohoto problému máme zmapované, ale jejich eliminace je běh na dlouhou trať.

Jakým směrem by se měla Fakulta vojenských technologií ubírat do budoucna? Souvisí vaše vize s uvažovaným zestihlováním armády, potažmo tedy i Univerzity obrany?

Fakulta nemůže nereagovat na nové výzvy, které vyplývají z koncepčních dokumentů, jako je Bílá kniha obrany a Koncepce přípravy personálu resortu Ministerstva obrany či z připravované novely vysokoškolského zákona a Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání. Zásadní vliv na směřování fakulty samozřejmě také má neutěšená ekonomická situace rezortu Ministerstva obrany. Proto se zejména v posledních měsících na fakultě vede široká diskuse o možnostech optimalizace činnosti i struktury fakulty. Ukazuje se, že východiskem pro budoucnost fakulty musí být zásadní inovace vyučovaných studijních programů, která bude spočívat v integraci vyučovaných studijních modulu a oborů a ze-

fektivnění celého procesu vzdělávání. Na tyto změny pak logicky navážou i změny ve struktuře a personálním zabezpečení fakulty.

Co je nejtěžším orfiskem při hledání optimální představy Fakulty vojenských technologií pro její nejbližší období?

Klíčovým problémem pro nás je nedostatek relevantních informací. Základním posláním fakulty je vzdělávání, výchova a příprava vojenských profesionálů pro potřeby Armády České republiky v technicky orientovaných studijních oborech podle požadavků Ministerstva obrany. Okolnosti nám však neumožňují, abychom se zahájením nezbytných změn čekali na jednoznačné zadání a tak jsme nuceni při hledání optimální představy fakulty vycházet především z vlastních zkušeností, analýz a prognóz. To však sebou nese riziko toho, že se v budoucnosti může ukázat, že některá naše rozhodnutí nebyla nejlepší. Fakultě však nezbývá než toto riziko akceptovat.

Co byste vzkázal vašim studentům?

Aby měli pevnou vůli při překonávání překážek spojených se studiem a houževnatě šli za svým cílem. Vzdělání získané na naší fakultě za to nepochybně stojí, protože absolventům otvírá možnosti širokého uplatnění jak v ozbrojených silách, tak i civilním sektoru.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: autorka

Přijímací řízení na FVT v číslech

Na Fakultě vojenských technologií proběhlo v prvním dubnovém týdnu, tedy od 2. do 6. 4. 2012 přijímací řízení do bakalářských studijních programů. Na 197 vypsaných míst pro budoucí vojáky – bakaláře se přihlásilo 619 uchazečů. K přijímacím zkouškám se dostavily plné dvě třetiny z nich – 413 chlapců a děvčat. Přestože přijímací zkoušky jsou velmi náročné, podmínky přijetí ke studiu splnilo více než polovina z nich – přesně 223. Poměr mezi směrnými čísly a těmi, kteří požadavky zkoušek splnili, napovídá, že fakulta by v příštím akademickém roce mohla mít dostatek vojenských studentů.

Zájem o nabízené studijní obory však není rovnoměrný. Standardně největší zájem je o letový provoz, z něhož se budou rekrutovat příští piloti. Tam počet těch, kteří budou moci být přijati, představuje pouze čtvrtinu úspěšných uchazečů, kteří podmínky zkoušek splnili: u zkoušek uspělo 64 uchazečů, ke studiu tohoto oboru jich však může být přijato

pouze 14. Někteří z nich přijmou určitě nabídku ke studiu „obyčejného“ letového provozu – po studiu sice nevzlétnou, ale stanou se alespoň letištním personálem a budou tak blízko letadel, která jim tolik uçarovala.

Překvapivě nejvyšší je ale převis u klasického technického oboru – zbraně a munice, zde uspělo u zkoušek „pouze“ 41 uchazečů, avšak přijato jich může být jen 7, tedy každý šestý. Naštěstí pro takto zklamané studenty, kteří prošli úspěšně přijímacím řízením, ale ne zase natolik úspěšně, aby mohli začít studovat ve svém vysněném oboru, se nabízejí volná místa u většiny studijních oborů. Některé

se zaplní automaticky těmi, kteří si prozíravě zvolili druhý náhradní studijní obor a budou tak na něj převedeni. Těm ostatním fakulta nabídne studium ve zbývajících studijních oborech. Zde se teprve ukáže, nakolik byl zájem stát se vojákem z povolání opravdový, či zda byl pouze vyhraněný na jediný studijní obor. Zde může fakulta ještě ukázat, jak dobrou agitační práci dokáže přesvědčit adepty vojenského řemesla, že se dá vyniknout i v jiném oboru, než jsme si původně vysnili. To přece zná velká část z nás.

Text: plk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Vědeckovýzkumná činnost Fakulty vojenských technologií

Vědecká, výzkumná a vývojová činnost je vedle vzdělávání nejdůležitější aktivitou vysoké školy. Význam tvůrčí práce podtrhl zákonodárce i tím, že v zákoně o vysokých školách hned první věta mluví o uchovávání a rozhojňování dosaženého poznání, zatímco vlastní vzdělávání uvádí až poté.

Technologické zaměření fakulty znamená mj. vysokou náročnost na experimentální vybavení, proto je zde finanční podpora mnohem důležitější než například v humanitních oborech, kde lze vědecky pracovat na špičkové úrovni i za poměrně skromných podmínek. Proto se přirozeně nabízí členit vědeckovýzkumnou práci fakulty podle typu finanční podpory.

Hlavním poskytovatelem podpory je Ministerstvo obrany ČR, jejíž součástí je Univerzita obrany a tedy i naše fakulta. Z této podpory výrazně převažuje podpora institucionální, která je využívána v současnosti v rámci projektů na rozvoj pracoviště. Velký odborný záběr fakulty přesahující strojírenství a elektrotechniku spolu s ostře vyprofilovanými katedrami specializací vedl k tomu, že každá katedra řeší svůj vlastní projekt. První rok této praxe plně potvrdil správnost tohoto přístupu, byť se nesetkává s velkým pochopením nadřízených složek. Pokud se týče účelové podpory ze strany MO realizované formou projektů obranného výzkumu, je zde situace velmi neradostná: dva tyto projekty skončily v minulém roce a v současnosti jsou řešeny poslední dva. Jen pro úplnost dodejme, že zákon 130/2002 Sb. nám neumožňuje řešení zakázek MO stejně jako projektů Evropské obranné agentury (EDA). Přitom potenciál fakulty v oblasti obranně bezpečnostních technologií je nepochybnitelný, což dokládá úspěšné řešení čtyř projektů mezinárodního bezpečnostního výzkumu podporovaného Ministerstvem vnitra ČR. Takto dochází k velmi paradoxní situaci: FVT coby součást resortu obrany je nejuspěšnější fakultou v ČR v projektech resortu vnitra a účelové prostředky plynoucí z Ministerstva vnitra vícenásobně přesahují účelové prostředky z mateřského Ministerstva obrany.

FVT byla dlouhodobě úspěšná i v oblasti základního výzkumu, neboť řešila kolem desítky projektů Grantové agentury ČR. V současné době, kdy po ztrátě vlastní agentury se do této soutěže plně zapojily ústavy AV ČR, je naše úspěšnost v získávání nových projektů mizivá. Proto v roce 2011 bylo řešeno pouze šest a letos pouze tři projekty GA ČR. Fakulta se samozřejmě snaží uspět v oblasti aplikovaného výzkumu, který je jí svým způsobem bližší, ale návrhy projektů u Technologické agentury ČR ani Ministerstva průmyslu a obchodu zatím neuspěly. Zde je ovšem nezbytná úzká dlouhodobá spolupráce s průmyslem, v níž je fakulta diskvalifikována oproti veřejným vyso-

kým školám tím, že nemůže přijmout finanční odměnu za spolupráci ani pro osobní motivaci zapojených pracovníků, ani pro rozvoj svých pracovišť. Dodejme, že i u projektů MŠMT bývaly lepší časy. Naopak mimořádným přínosem pro fakultu byl bohatě dotovaný projekt ESF vedený panem děkanem, ten však patří svým zaměřením do oblasti vzdělávání.

Poslední ve výčtu, nikoli však svým významem je specifický výzkum. Po novele zákona č. 130/2002 Sb. z roku 2009 se jedná o účelovou podporu poskytovanou MŠMT pro výzkum studentů doktorského studia a jistým dílem i nástavbového magisterského studia. Zde považuje fakulta za prioritní vytvořit možnost podpory zejména všech prezenčních doktorandů, což se nejnásne realizuje projekty řešenými jednotlivými katedrami, pouze celofakultní záležitosti (v současnosti informační systém výzkumu a vývoje) jsou řešeny ve fakultním projektu a pamatujeme i na spolupráci s Centrem jazykové přípravy. Projekty vedou akademičtí pracovníci, kteří nejlépe mohou zkoordinovat práci více doktorandů z jedné katedry, bohužel ani tento přístup maximálně využívající specifika fakulty není shora bezvýhradně přijímán.

Fakulta se snaží věnovat výchově doktorandů maximální péči i z toho důvodu, že v řadě specifických oborů nelze sehnat potřebné akademické pracovníky jinak než vlastní výchovou. I proto byl nově zaveden předmět Základy vědecké práce, i proto fakulta vydává vlastní odborné časopisy a pořádá vlastní odborné konference, neboť zde lépe než kde jinde mohou získávat mladí odborníci první zkušenosti s publikací výsledků své výzkumné práce. Základním důvodem vydávání časopisů a pořádání konferencí je ovšem vytvořit publikační možnosti pro specificky vojensko-technologické oblasti výzkumu jinde nezastoupené či zastoupené jen nedostatečně.

Malý prostor článku nedovoluje zmínit všechny oborové konference jednotlivých kateder, byť mnohé mají velmi dlouhou tradici a úctyhodnou úroveň. Nepochybně celofakultního charakteru dosáhla (a nyní jej již

přesahuje) mezinárodní konference ICMT (International Conference on Military Technologies), která je největší doprovodnou konferencí mezinárodního veletrhu obranné a bezpečnostní techniky IDET pořádaného v Brně v lichých letech. Sborník této konference se zatím vždy dostal do databáze Web of Science. Ale ani v sudých letech fakulta nezahálí – je pravidelným spoluorganizátorem konference Speciální technologie doprovázející bratislavský mezinárodní veletrh obranné techniky IDEB.

FVT také vydává dvakrát ročně odborný časopis *Advances in Military Technology*. Zejména pevná ruka a nevšední důslednost šéfredaktora prof. Vintra a dlouhodobá mravenčí práce výkonného redaktora prof. Popelínského vedly k tomu, že se časopis dostal do prestižní databáze SCOPUS. Následoval zvýšený zájem o publikování zejména z jiných vysokých škol včetně zahraničních, proto další ambice stát se čtvrtletníkem a ucházet se o Web of Science mají velkou šanci být naplněny. Nelze ovšem opomenout ani časopisy pouze z tzv. pozitivního seznamu Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace, jako je *Slaboproudý obzor*, jehož je fakulta spoluvydavatelem, či *Cybernetic Letters* úzce spjatý s katedrami letectva, leteckých elektrotechnických systémů a zejména systémů PVO, byť vydávaný externím vydavatelem.

Z uvedeného, byť rozsahem omezeného povídání je snad zřejmé, že FVT vedle kvalitní výuky nezanedbává ani vědeckovýzkumnou práci. V poslední době dosahuje značných úspěchů v oblasti tzv. aplikovaných výsledků, její maximální snahou však je upevnit si své postavení zejména v oblasti kvalitních publikací, neboť zejména na nich stojí akreditace nejen všech stupňů studia, ale i habilitačních a jmenovacích řízení. Na obojích akreditacích závisí naše existence coby součástí univerzity, bez nich by nás čekala pouze jistě nechtěná perspektiva provinčního vojenského učiliště.

**Text: prof. RNDr. Jan Kohout, CSc.
Foto: archiv FVT**

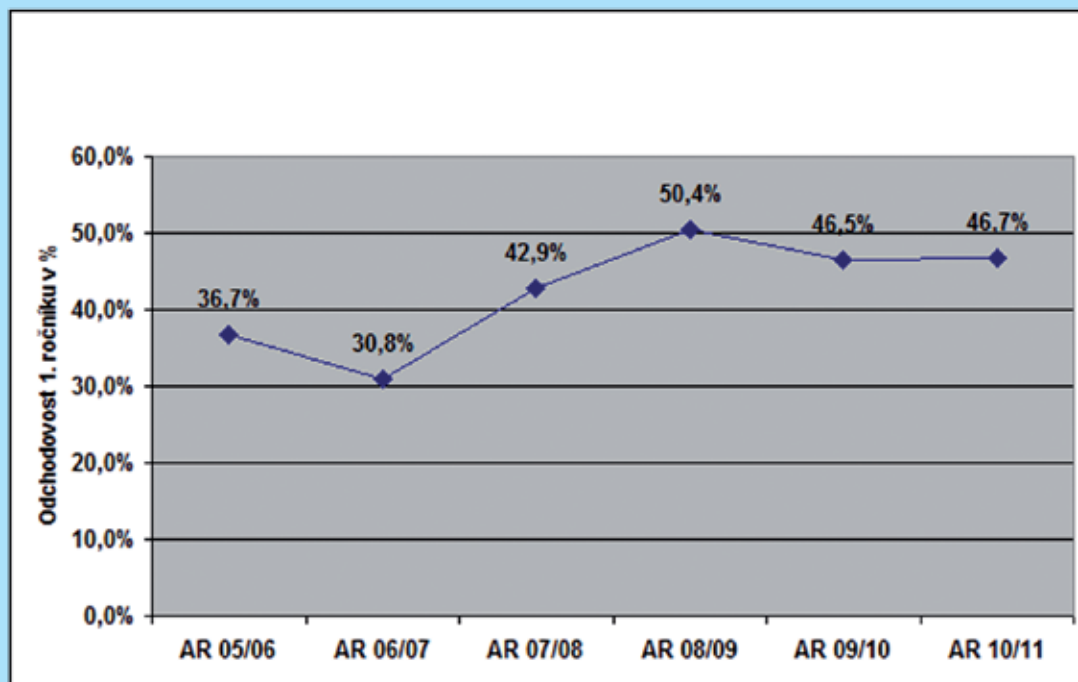
Lék proti neúspěšnosti ve studiu

Každá škola či univerzita se setkává s problémem neúspěšnosti svých studentů ve studiu. Nejinak je na tom i Univerzita obrany. Vyškoluje a připravuje studenty na jejich další zaměstnání a může se pochlubit řadou výborných absolventů. Dlouhodobý průzkum – konkrétně na Fakultě vojenských technologií Univerzity obrany však ukazuje, že dostat se až ke státní závěrečné zkoušce není pro mnoho studentů jednoduchou záležitostí.

Studenti 1. ročníku přicházejí na Univerzitu obrany s jistými iluzemi a očekáváním, jež jsou v mnoha případech nenaplněny. Výsledkem je poté odchod z Univerzity obrany na případné útvary či úplný odchod z armády. Aby byli studenti více motivováni, je nově součástí studijního plánu bakalářského studijního programu v 1. semestru studia předmět „Úvod do studia oboru“. Jedná se o pilotní projekt, který probíhá prvním rokem a jehož cílem je tedy motivovat studenty 1. ročníku ke studiu takového oboru, který si zvolili a na který byli přijati.

„Fakulta vojenských technologií dlouhodobě sleduje ukazatel neúspěšnosti ve studiu, což dokladují statistickými údaji v příloze,

Graf 1. Poměr počtu neúspěšných studentů vojenského bakalářského studia v 1. ročníku podle jednotlivých akademických roků (AR)

Tabulka 1. Přehled počtu neúspěšných studentů v akreditovaných studijních programech FVT v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011

Skupiny studijních programů	Neúspěšní studenti ve studijním programu						Celkem studentů
	bak.		Mag. Nav.		Dokt.		
	P	K	P	K	P	K	
1. ročník	101	-	7	5	-	1	114
2. ročník	23	-	3	3	-	3	32
3. ročník	4	-	-	-	-	4	8
Celkem FVT	128	-	10	8	-	8	154

zkoumá příčiny tohoto jevu a hledá možnosti nápravy. Přestože se jedná o přirozený jev, který je na technicky orientovaných fakultách veřejných vysokých škol kvantitativně srovnatelný, tak je potřebné vnímat odlišné postavení naší fakulty. Zatímco na civilních fakultách se zpravidla nezabývají počtem přijímaných studentů a řídí se nepsaným pravidlem čím více studentů, tím více peněz z rozpočtu MŠMT, pro Fakultu vojenských technologií jsou závazné počty očekávaných absolventů ve prospěch AČR, ke kterým však není možné přijímat neúměrně více studentů na začátku studia. Postavení našich studentů, profesionálních vojáků, je vůči civilním studentům rovněž odlišné. Nad rámec svých studijních povinností, jejichž plnění je poměrně přísně kontrolováno, musí naši studenti plnit i služební povinnosti a to dokonce i v letním

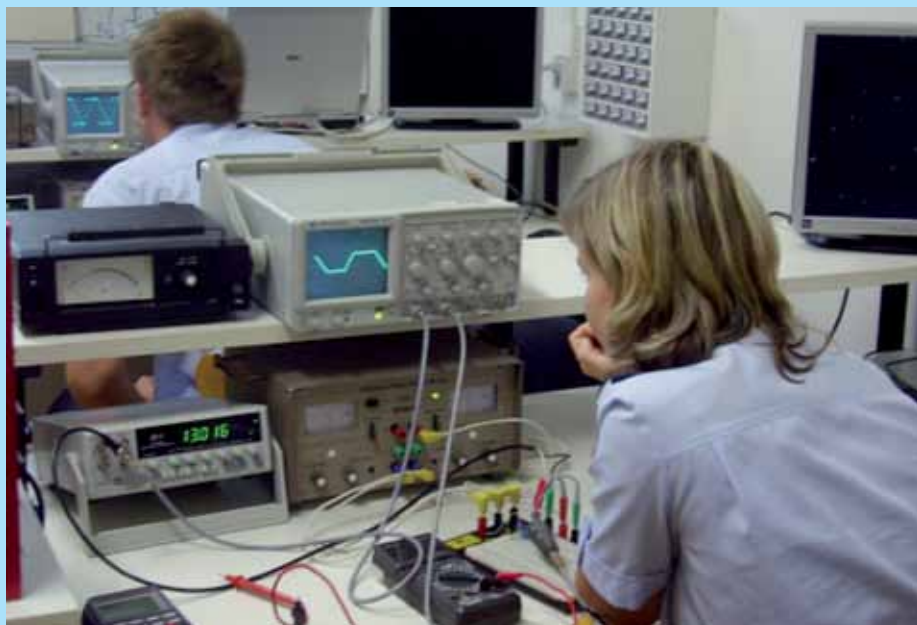
období, kdy mají civilní studenti volno. Plnění náročných studijních a služebních povinností tak může u některých studentů způsobit snížení motivace pro studium daného oboru, což jsme si ověřili osobními pohovory se studenty, kteří se rozhodli studium ukončit v průběhu 1. ročníku. Vzhledem k tomu, že podle studijních plánů se studenti na svoji „mateřskou“ oborovou katedru dostávali až ve 3. semestru, rozhodli jsme se zařadit do 1. semestru motivační předmět Úvod do studia oboru. Tento předmět je v gesci každého vedoucího oborové katedry, který si ho řídí a organizuje.

Cílem tohoto předmětu je seznámit studenty s historií, tradicemi, organizační strukturou, hlavními funkcionáři, dislokacemi jednotlivých útvarů a zařízení a určením příslušné služby (vojska), pro kterou je student vzděláván. Kromě již uvedených problematiky

mají studenti v rámci tohoto předmětu možnost diskutovat s funkcionáři a absolventy v příslušném oboru a účastnit se odborných exkurzí, případně dalších motivačních zaměstnání dle rozhodnutí vedoucího oborové katedry, který je garantem tohoto předmětu. Účelem zavedení tohoto předmětu je dosáhnout snížení neúspěšnosti ve studiu, více naplňovat směrná čísla správců příslušných vojenských odborností, lépe uspokojovat požadavky AČR v oblasti poptávky po kvalifikovaných lidských zdrojích a ekonomicky zefektivnit finanční prostředky určené na vzdělávání vojenských profesionálů ve prospěch AČR,“ říká prodekan pro studijní a pedagogickou činnost plukovník doc. Ing. Miloš Andrlé, CSc.

Text: čet. Jiřina Polcrová

Katedra elektrotechniky má dobré renomé

Katedra elektrotechniky Fakulty vojenských technologií má nezastupitelnou úlohu především ve výuce oborů elektro-specializací v bakalářském studiu, protože vytváří ucelený základ odborného elektro vzdělání všech odpovídajících oborů (LES, KIS, RL, ASV). Tato výuka elektro-bakalářů má některé specifické rysy. Jednak je důležité, aby předměty elektrozákladu na sebe ve vysoké míře navazovaly, což je nutný předpoklad vytváření uceleného základu odborného vzdělání.

Také je nutné zajistit potřebnou návaznost i pro některé předměty, vyučované na katedrách elektro-specializací. Z toho důvodu se jeví jako nevhodné ustanovení současného zkušebního řádu, které umožňuje odložení zkoušek zimního semestru do konce letního semestru podstatně narušuje výuku navazujících předmětů.

Většina studentů bakalářského studia se tak od prakticky nulové znalosti elektrotechniky za 360 hodin výuky ve 3 až 4 semestrech dopracuje k přiměřené znalosti signálů, modulací, základů analogové techniky, základů číslicového zpracování signálů i číslicové techniky až po základní použití mikroprocesorů. To je doplněno i základy elektronických měření a výkonové elektrotechniky. Je zřejmé, že není snadné výuku pěti základních předmětů časově skloubit.

Obecně je charakterem těchto předmětů nezbytnost hlubšího fyzikálního a matematického pochopení základních témat. To je hlavním problémem studia studentů v prvním a druhém ročníku, protože ze středních škol obvykle přicházejí jen s povrchním encyklopedickým netechnickým vzděláním. Většinu studentů pak zhruba jeden rok trvá, než se přeorientují na logické a fyzikální přemýšlení. To samozřejmě vyžaduje značné množství pedagogického úsilí ze strany katedry. Výuka je podporována nutnou laboratorní praxí a numerickými a počítačovými cvičeními, množstvím testů, motivací průběžným bodovým hodnocením, kombinací písemného a ústního zkoušení.

Kromě toho se katedra podílí na výuce téměř všech strojních specializací v předmětech základů elektrotechniky a u specializací pilot a řízení letového provozu ve výuce základů radioelektroniky. Významnou součástí výuky katedry je i výuka pro magisterskou nadstavbu, kde kromě tří základních předmětů je nabízena i řada volitelných předmětů. Katedra rovněž zabezpečuje výuku řady kurzů pro

doktorské studium, z nichž nejvýznamnější je oborový předmět Modelování a simulace oboru Elektronické systémy a zařízení. Přesto, že tato katedra je katedrou aplikovaného základu, daří se jí alespoň v minimální míře školit i vlastní doktorandy, z toho v současnosti i jednu zahraniční civilní doktorandku.

Kromě této přímé výuky se daří Katedře elektrotechniky pravidelně získávat vybrané studenty pro studentskou tvůrčí činnost a také poskytuje časté odborné konzultace studentům při řešení jejich ročníkových a diplomových projektů na specializovaných katedrách. Přestože K-217 není katedrou specializace, vznikají zde i některé bakalářské či diplomové práce.

Katedra elektroniky se vzhledem k šíři svého odborného zaměření zabývá i poměrně širokým spektrem vědecké práce, soustředěným do různých projektů. Stěžejními projekty jsou PRO (Projekt na rozvoj organizace) na téma „Moderní prvky a systémy elektrotechniky“ a projekt specifického výzkumu „Modernizace výuky vybraných předmětů Katedry elektrotechniky“. Jsou řešeny v následujících odborných okruzích: analogové funkční bloky, mem-systémy a jejich modely, modelování fotonických komponentů v prostředí Matlab, obvody a algoritmy zpracování signálů pro systémy nedestruktivního testování, hybridní zdroje elektrické energie pro vojenství, zdroje s palivovým článkem a vývoj postupů a metod pro vedení a vyhodnocení experimentů. V uplynulém roce bylo dosaženo řady zajímavých výsledků s mezinárodními ohlasy.

Dále katedra řeší různé grantové projekty s dotacemi od externích poskytovatelů. Učitelé katedry se například účastnili projektu s mezinárodní účastí MEB051033 „Zlepšení návrhových metod synchronních generátorů s permanentními magnety pro obnovitelné zdroje energie“. Dále katedra v uplynulém roce řešila čtyři projekty Grantové agentury České republiky, konkrétně: 102/09/0013 „Bi-

-direkcionální DC-DC měniče fotovoltaických systémů s využitím sledovače maximálního výkonu“ (řešitel doc. Leuchter, FVT UO Brno), 102/09/550 „Studium optických svazků pro atmosférické statické a mobilní komunikace“ (řešitel prof. Wilfert – FEKT VUT Brno, prof. Vašínek – VŠB TU Ostrava a prof. Vlček – FVT UO Brno), P102/10/1665 „Symbolické a semisymbolické metody pro výkonové a mechatronické aplikace“ (řešitel prof. Kolka – FEKT VUT Brno, prof. Biolek – FVT UO Brno) a 102/09/H074 „Diagnostika defektů v materiálech za použití nejnovějších defektoskopických metod“ (řešitel doc. Liederman – FEKT VUT Brno, prof. Hájek – FVT UO Brno). V tomto projektu jsou aplikovány dlouholeté zkušenosti řešitelů z oblasti analogového předzpracování a následného číslicového zpracování signálů pro výzkum nových defektoskopických metod, založených na nelineární ultrazvukové spektroskopii. Je snahou v této oblasti získat aplikační grant TA ČR.

Svémi dlouhodobě kvalitními výsledky si pracovníci katedry vydobyli vysoké mezinárodní renomé, o čemž svědčí nejen stovky citací na WoS a další formy ohlasů z renomovaných zahraničních pracovišť, včetně nabídek na nejrůznější odbornou spolupráci, ale i například účast pracovníků katedry v redakčních a oponentních radách mezinárodních časopisů či konferencí. Obdobně jsou pracovníci katedry členy jmenovacích, habilitačních a doktorských komisí prakticky na všech odborně blízkých fakultách v ČR. Tyto projevy uznání odbornou komunitou jsou pro pracovníky K-217 jednak významnou morální motivací, jednak potvrzením toho, že pracují na řešení aktuálních a perspektivních odborných problémů.

**Text: prof. Ing. Čestmír Vlček, CSc.,
prof. Ing. Karel Hájek, CSc.
a čet. Jiřina Polcrová
Foto: archiv K-217**

Projekty Katedry zbraní a munice

Jedna z neatraktivnějších kateder Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany jak z pohledu uchazečů, tak i z pohledu jejích pracovníků nabízí studentům vzdělání v oblastech konstrukce malorážových a dělostřeleckých zbraní, munice, balistiky a přístrojového vybavení výzbroje.

Dvanáct vojenských a občanských zaměstnanců spolu se studenty doktorského studijního programu pracuje v současnosti na několika výzkumných projektech, aby přispěli k ještě vyšší prestiži a technické vyspělosti své katedry. Aktuálně se Katedra zbraní a munice zabývá řešením následujících projektů:

- Projekt pro rozvoj organizace (PRO K-201) s názvem „Rozvoj expertního pracoviště zaměřeného na oblast konstrukce, měření a zkoušení zbraní, munice a přístrojového vybavení výzbroje pro potřeby AČR“. Tento projekt, jak již jeho název sám napovídá, je zaměřen na rozvoj vědeckého potenciálu katedry v jednotlivých oblastech její činnosti v souladu s aktuálními požadavky armády. Odpovědným řešitelem tohoto projektu je podplukovník Ing. Roman Vitek, Ph.D.

- Projekt obranného výzkumu OVUO-FVT200901 s názvem „Výzkum metod a prostředků pro diagnostiku hlavní a nabíjecích zařízení děl pro zajištění kompatibility s normami STANAG a ITOP“ (DĚLO). Odpovědným řešitelem tohoto projektu je profesor Ing. Jiří Balla, CSc.

- Projekt bezpečnostního výzkumu VG20112015037 s názvem „Vývoj speciální policejní munice pro ozbrojené bezpečnostní doprovody letadel“ (MUNIPOL). Tento projekt je zaměřený na vývoj střeliva, které by svými vlastnostmi, zejména v oblasti průbojného a ranivého účinku, vyhovovalo potřebám speciálních policejních jednotek. Odpovědným řešitelem je docent Ing. Jan Komenda, CSc.

- Kromě výše uvedených projektů je dále na katedře každoročně řešen také projekt specifického výzkumu, který je určen pro podporu vědecké práce studentů doktorského studia. V roce 2012 je odpovědným řešitelem tohoto projektu docent Ing. Stanislav Beer, CSc.

Všechny tyto projekty jsou časově, technicky i finančně velmi náročné. Jaký je vlastně hlavní cíl a důvod řešení těchto projektů, prozradil vedoucí vědecký pracovník Katedry zbraní a munice a zároveň jeden z odpovědných řešitelů podplukovník Ing. Roman Vitek, Ph.D.:

„V současné době je patrný zvýšený zájem o výsledky výzkumu a vývoje v oblasti konstrukce a používání zbraňových systémů, a to nejen ze strany armády, ale i ze strany ostatních ozbrojených složek České republiky a dalších institucí, zabývajících se zbrojní technikou, jako jsou např. podniky zbrojního průmyslu. Tento

zájem je podmíněn především zaváděním nové techniky do výzbroje AČR, respektive PČR, ale také snahou o inovaci a nalezení způsobů prodloužení životnosti stávající výzbroje. Na tyto trendy se naše katedra snaží reagovat jak cestou úprav náplně vzdělávacího procesu a přípravou odborného personálu armády, tak i obsahem své vědecké a odborné práce.

V uplynulých letech se naší katedře podařilo získat několik projektů, které se zabývají řešením problémů, vyplývajících ze současných potřeb armády a policie. Jedním z nich je výše zmíněný projekt na rozvoj organizace PRO K-201. Co do počtu témat se jedná o nejrozsáhlejší projekt, který je katedrou v současné době řešen. Jde o pětiletý projekt, který začal v lednu roku 2011 s předpokladem ukončení v závěru roku 2015. Věcnou náplň tohoto projektu lze v zásadě rozdělit do dvou skupin. Jedna část PRO navazuje na výsledek nedávno úspěšně ukončeného projektu výzkumného záměru FVT 402, který byl na Katedře zbraní a munice řešen v letech 2004-2010, a to v oblastech rozvoje systémů pasivního sledování pohyblivých cílů na bojišti pro potřeby systému řízení palby pozemních zbraní a analýzy vlastnosti střelce operátora v ergonomickém systému člověk-stroj. Druhá, rozsáhlejší část projektu, je věnována rozvoji specializovaných pracovišť, umožňujících provádění analýz a hodnocení malorážových zbraní, střeliva, optických přístrojů a zpracování balistických výpočtů, které v současné době již jiná instituce, než Katedra zbraní a munice, v České republice není schopna nabídnout. Projekt má za sebou první rok řešení, takže je ještě poměrně brzy na hodnocení jeho úspěšnosti, nicméně doposud dosažené výsledky naznačují, že se práce na tomto projektu ubírá správným směrem.

Poměrně úzce zaměřený, ale neméně významný, je projekt obranného výzkumu DĚLO, o jehož výsledky má zájem především Sekce logistiky MO ČR v souvislosti s aktuálním požadavkem AČR na hodnocení životnosti stávající dělostřelecké výzbroje naší armády, a to zejména samohybné kanónové houfnice 152 mm ShKH vz. 77 a 125 mm kanónu tanku T72 M4 CZ. Řešení tohoto projek-

tu bylo zahájeno v roce 2009, v letošním roce by měl být tento projekt ukončen, přičemž výsledky obhajob průběžných zpráv ukazují, že všechny cíle tohoto projektu budou splněny.

Dalším projektem, od něhož jsou očekávány zcela konkrétní praktické výsledky, je projekt bezpečnostního výzkumu MUNIPOL. Tento projekt vznikl na základě poptávky ze strany Ministerstva vnitra ČR a je svým obsahem zaměřen do oblasti vývoje a hodnocení účinků střeliva, jehož vlastnosti jsou vhodné pro použití při poměrně specifické činnosti policie, jakou je ozbrojený doprovod letadel. Doba trvání tohoto projektu je stejná jako v případě projektu na rozvoj organizace pět let od roku 2011 do roku 2015.

Přestože vytížení příslušníků katedry prací na projektech spolu s plněním pedagogických, vojenských a dalších povinností je značné, zvláště uvážíme-li současné počty tabulkových míst, ještě stále jsou schopni najít jednotliví pedagogové čas a energii na to, aby se mohli věnovat spolu se studenty doktorského studijního programu řešení úkolů projektu specifického výzkumu. Například právě balistická laboratoř naší katedry byla vytvořena jako výsledek projektu specifického výzkumu pod vedením plukovníka prof. Ing. Martina Macka, CSc. V letošním roce bude úsilí doktorandů směřováno do oblastí analýzy možností zvýšení ústové rychlosti a účinku střel.

Mám-li říci několik slov závěrem, pak mi nezbývá než konstatovat, že přes všechny problémy, se kterými se musí naše škola, fakulta a katedra v současné době potýkat, jsme stále schopni Armádě České republiky a dalším institucím nabídnout množství služeb souvisejících s konstrukcí, provozem a hodnocením hlavních zbraňových systémů a vysokou úroveň odborných znalostí příslušníků naší katedry. Rád bych tedy využil této příležitosti také k tomu, abych svým kolegům na Katedře zbraní a munice poděkoval za odvedenou práci a vyjádřil naději, že nám bude umožněno vykonávat tuto práci i nadále.“

Text: čt. Jiřina Polcrová
Ilustrační foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Odborná příprava 3. ročníku FVT

Ve dnech 13. až 17. února a 20. až 24. února 2012 probíhala odborná příprava studentů 3. ročníku Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Studenti-vojáci navštívili během těchto dvou týdnů řadu útvarů v rámci své odbornosti.

Účelem odborné přípravy bylo seznámit studenty s činností na jednotlivých útvarech a ukázat možnost budoucího uplatnění našich absolventů.

Se spolužáky z Katedry radiolokace a Katedry systémů PVO jsme navštívili nejen VeV-VA Vyškov, ale i 53. brigádu průzkumu a elektronického boje v Opavě a 25. protiletadlovou raketovou brigádu ve Strakonících. Ve Strakonících nám byl představen samohybný protiletadlový raketový komplex 2K12 KUB a

přenosný protiletadlový raketový komplet krátkého dosahu RBS-70, jehož navádění je uskutečněno pomocí vodičícího laserového paprsku.

Dále jsme navštívili Nepochy, kde jsme si prohlédli radar RAT 31-DL. S kolegy z Katedry letecké a raketové techniky jsme se seznámili s technikou nacházející se ve 22. základně letectva v Náměstí nad Oslavou. K vidění zde byl například letoun L-39 Albatros nebo bojový vrtulník Mi-24.

Studentům z Katedry zbraní a munice probíhala odborná příprava částečně v Brně, Vyškově a především však u 13. dělostřelecké brigády v Jincích. Vojáci mohli shlédnout činnost palebné čety, a co se týče techniky, tak samohybnou kanonovou houfnici vz. 77 známou jako DANA.

„Tato stáž pro nás byla velkým přínosem, neboť jsme se mohli seznámit s funkcemi a pracovními pozicemi, na něž budeme po

ukončení studia umístění. Měli jsme mimořádnou příležitost seznámit se detailně s veškerou technikou používanou útvarem v Jincích. Rád bych v rámci této stáže navštívil i jiné útvary, na nichž bych mohl uplatnit svoji specializaci, jako je např. základna munice v Týništi nad Orlicí,“ řekl student z Katedry zbraní a munice po ukončení odborné přípravy.

Text a foto: čt. Jiřina Polcrová

Hlaveň jako dutinový rezonátor

Tak by se dal nazvat projekt, na kterém v zimních měsících minulého a letošního roku pracovala Katedra zbraní a munice ve spolupráci s Katedrou radiolokace. Projekt se zabýval možností měření polohy univerzální snímací a měřící hlavy v hlavních 120 mm a 152 mm pomocí radiolokačních metod.

Jak již název napovídá, práce se zabývá možností využití dutinových rezonátorů, jež se užívají v mikrovlnné technice.

Pro měření byla využita Metoda klasické impulsní radiolokace, která využívá měření rozdílu času mezi vysláním a příjmem elektromagnetické energie. Tato energie se však v hlavni šíří různými cestami, nelze tedy poté změřit časové zpoždění. Metoda měření pomocí měrného vedení je již možná, neboť je

hlaveň chápána jako kruhový vlnovod se zkratem na konci. Tudíž – jak známo z teorie mikrovln – vznikne v hlavni stojaté vlnění a lze tak určit polohu minima či maxima. V případě Metody měření pomocí směrové odbočnice a přeladování kmitočtu chápeme hlavni jako dutinový rezonátor. Při posunu měřící hlavy

se mění rozměr rezonátoru, a tedy i rezonanční kmitočet. Při této metodě je čelo měřící hlavy bráno jako bezkontaktní píst rezonátoru. Poslední jmenovaná metoda je tedy nejvíce vhodná.

Jak již bylo zmíněno, Metoda měření pomocí směrové odbočnice a přeladování kmitočtu je realizována pomocí pístu, jež v závislosti na jeho poloze lze vypočítat rezonanční kmitočet. V algoritmu jsou použity Besselovy funkce, výpočet byl proveden pomocí programu MATLAB. Přes směrovou vazební odbočnici bylo tedy do hlavni zavedeno elektromagnetické vlnění, a to čelem přes budící indukční smyčku. Uvedený princip umožňuje dosažení přesnosti měření min. 0,1mm.

Na této metodě pracovali pplk. Ing. Petr Hubáček, Ph.D., a pplk. Ing. Jiří Veselý, Ph.D., jež mi poskytli informace o tomto projektu.

Text: čt. Jiřina Polcrová
Foto: archiv FVT

Člověk musí vědět, co chce

Četařku Jiřinu Polcrovou znám už druhým rokem. Přesně tak dlouho spolupracuje s redakcí Listů Univerzity obrany. Nejenom že je členkou redakční rady, ale je také aktivní dopisovatelkou tohoto časopisu, autorsky přispívá i na univerzitní webové stránky. Kromě toho, že již třetím rokem studuje na Katedře radiolokace Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany, je aktivní členkou Akademického senátu Univerzity obrany a úspěšnou moderátorkou, což předvedla například i na letošním lednovém plesu své fakulty.

Nejsem si jista, zda jsem zmínila všechny vaše aktivity, můžete mne, když tak doplnit?

Studentská tvůrčí činnost, tu dělám od začátku studia. Nejlépe jsem dopadla ve 2. ročníku – skončila jsem čtvrtá. Šlo o práci v programu Micro-Cap pod vedením docenta Zaplatílků.

A co vaše koníčky?

Sport – příležitostně kolo, běhání, občas posilování. Dříve jsem závodila za školu v lehké atletice s velmi dobrými výsledky. Zajímám se o historii, v současnosti o závody Formule 1 – jsem velkým fanouškem a mohu využít svých velmi dobrých znalostí němčiny, kterou se učím odmalička.

Řekněte, jak se dá vedle studia zvládnout tolik různorodých činností?

Vždy si vše plánuji, každý den. Rozvrhnu si práci podle důležitosti a podle toho se odvíjí můj harmonogram. Všechno, co dělám na Univerzitě obrany, mě moc baví. A to je hlavní. Kdyby mě ty činnosti nebavily, dělala je z donucení nebo z povinnosti, jistě bych je neustále odkládala a myslím, že i nezvládala. Člověk musí vědět, co chce. Teď před státními zkouškami je vše trochu náročnější. Snažím se soustředit více na učení mého oboru, ale zároveň se věnovat i ostatním aktivitám. Rozhodně jsem nezažila jediný den, kdy bych se nudila. Pořád je co dělat!

Vybrala jste si obor radiolokace, který pro ženu není zrovna typický. Co vás motivovalo k takovému rozhodnutí?

Znát techniku, technologii a vlastně rozumět tomu, co člověk běžně používá. Domnívám se, že právě v tomto je budoucnost. Možná, že čím netypičtější obor pro ženu, tím více mě láká. Studovala jsem gymnázium a člověk by asi očekával, že se budu věnovat humanitním předmětům. Ale rozhodně bych tento technický obor neměnila za žádný jiný,

ani za ty humanitní, které mám přesto velmi ráda. Jenže, jsem na technické škole! A ještě se toho musím dost učit.

Vše, čemu se věnujete, vyžaduje spoustu vašeho času. Čím vás vaše široká angažovanost obohacuje?

Člověk se naučí lépe vyjadřovat, lépe vystupovat a co se týče článků vlastně i psát. Když se má napsat článek, bývá zapotřebí oslovit spoustu lidí a k tomu je potřeba dobrá komunikace a slovní zásoba. Co se týče Studentské tvůrčí činnosti, naučila jsem se pracovat v několika programech, což je během studia často zapotřebí. Chtěla bych zmínit, že má působnost v Akademickém senátu Univerzity obrany má také mnoho pozitiv. Dovíte se zajímavá fakta, máte přehled a můžete přispět i ke změnám na naší škole. Akademický senát není rozhodně zbytečný, jak si bohužel mnoho lidí myslí. Každý v něm má svoji úlohu a povinnost, ostatně jako v jiných orgánech Univerzity obrany.

Každopádně někdy nebývá lehké zvládnout všechny tyto činnosti. Ačkoli je dělám velmi ráda, je to všechno defakto práce navíc. Lidé si myslí, že mám neuvěřitelné výhody, někteří tuto činnost odsuzují, a často díky jejich domněnkám vznikají zbytečné pomluvy. Nikomu neberu jeho názor, je velmi pěkné, když člověk dělá, co ho baví a co umí.

Zbývá vám vůbec čas na vaše koníčky?

Samozřejmě. Snažím se oddělit práci a studium od soukromého života. A to bývá především o víkendech. To se mohu naplno věnovat svým koníčkům a na chvíli zapomenout na školu. Víte, během toho týdne to prostě nejde. Člověk je naladěný na jiné vlnové délce než doma. Proto v týdnu málokdy někam zajdu. Opravdu ne proto, že bych nechtěla či se snad neuměla bavit. Kdo něco trochu dělá, dá mi za pravdu. Když už mám během týdne na večer nějakou chvíli, snažím se více sporto-

vat, a také si často pročítám články v němčině či angličtině o svých oblíbených sportovcích.

Byla jste také členkou volební komise pro organizaci voleb kandidáta na rektora. Co vše to pro vás obnášelo?

Chvilé napětí, zkušenost, zodpovědný přístup. Jsem ráda, že jsem se mohla jako členka Akademického senátu Univerzity obrany zúčastnit volby kandidáta na rektora. Kandidát na rektora plukovník Příkryl měl velmi krásný proslov, vyslovili jsme mu důvěru a já mu blahopřeji k jeho zvolení. Samozřejmě vše se ukáže v praxi, v té době již sice nebudu moci být v akademickém senátu, neboť ukončuji studium na Univerzitě obrany. Ovšem chtěla bych pokračovat v magisterské nástavbě a také znovu kandidovat do Akademického senátu Univerzity obrany.

Studentskou obcí hýbe plánovaná reforma vysokých škol navrhovaná ministrem školství, mládeže a tělovýchovy. Jak se díváte na připravované změny?

V naší vládě už asi neexistuje jediný rozumný člověk! Raději se k tomu nechci vyjadřovat.

Jaké jsou vaše plány pro nejbližší budoucnost?

Co se týká školy – přijímačky, STANAG z němčiny, bakalářka, studentská tvůrčí činnost. A v soukromí? Chtěla bych se podívat do zahraničí – asi do Německa nebo Itálie.

Jakou máte představu o své budoucí kariéře?

Zatím si celkem věřím, že vše půjde tak, jak bych chtěla. Zkusím magisterskou nastavbu, a pak se uvidí. Rozhodně na sobě teď budu maximálně pracovat.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv čet. Jiřina Polcrová

Matematika a fyzika v angličtině

Nedílnou součástí bakalářského studia na Fakultě vojenských technologií je matematika a fyzika. Studenti prvních ročníků studují tyto předměty ve svém rodném jazyce. Mohou však studovat i v jazyce anglickém.

Na otázku, za jakým účelem ty jazykově odlišné předměty vznikly a komu jsou určeny, mi v rozhovoru odpověděl doc. RNDr. František Vižďa, Ph.D., pověřený vedením Katedry matematiky a fyziky.

Za jakým účelem tyto předměty vznikly?

Výuku fyziky a matematiky v angličtině jsme zavedli pro naše studenty z toho důvodu, aby získali konverzační zkušenosti a slovní zásobu, která jim umožní bezproblémovou komunikaci ve světovém jazyce s jejich kolegy v zahraničí. Studenti cestují v rámci projektu

ERASMUS a někteří pokračují i v doktorském studiu. V oborech jejich vojenské specializace si jednou „vzpomenou“ na základy matematiky a fyziky v angličtině, vždyť tyto předměty jsou nedílnou součástí jejich odborností. Chtěli jsme také nabízet to, co je obvyklé i na veřejných vysokých školách. A také jsme byli motivováni my učitelé. Příprava v cizím jazyce, vytvoření studijních materiálů, to je přínos i pro nás.

Kdo je vyučuje?

Fyziku vyučují prof. RNDr. Jan Kohout, CSc. a já (doc. RNDr. František Vižďa, Ph.D.), matematiku doc. RNDr. Jaromír Kuben, CSc., doc. RNDr. Šárka Mayerová, Ph.D., PhDr. Pavlína Račková, Ph.D. a pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Pro jaké studenty je předmět určen?

To je jednoduché, pro všechny. Možnost získat navíc „zdarma“ slovní zásobu a konverzovat v angličtině matematická a fyzikální témata je zajímavá pro všechny. Každý si to může zkusit. Kdykoli v průběhu semestru se mohou studenti přehlásit do klasické české výuky. Nikdo tedy nic neriskuje.

Odkdy (jak dlouho už) se předmět vyučuje?

Fyziku a matematiku v anglickém jazyce vyučujeme na Katedře matematiky a fyziky již šestým rokem.

Je v plánu takového vyučování i v jiných předmětech?

Výuku matematiky a fyziky v angličtině nabízíme ve všech vyučovaných předmětech v bakalářském studijním programu. V magisterském studijním programu to také není problém, ale očekávaný počet zájemců by zatím nedosahoval minimálních hodnot.

Jak jsou studenti tohoto předmětu úspěšní?

Všichni studenti, kteří fyziku nebo matematiku v anglickém jazyce studovali, u zkoušek vždy uspěli. Potvrzuje se tak, že ti, kteří si zvolí tuto výuku a vydrží, mají obvykle velmi dobré znalosti nejen angličtiny, ale také dobré základy matematiky a fyziky.

Doporučuje se předmět všem studentům nebo musí studenti prokazovat nějaké speciální znalosti?

Fyzika a matematika v angličtině jsou nabízeny všem studentům prvního ročníku. Nepožadujeme prokázání znalostí z anglického jazyka. Zkusit si tuto výuku může každý, pokud student získá pocit, že nestihá, kdykoli může přejít do výuky v českém jazyce. Vřele tedy doporučuji.

**Ptala se: čet. Jiřina Polcrová
Foto: archiv FVT**

Mezinárodní spolupráce na Fakultě vojenských technologií

Mezinárodní spolupráce na Fakultě vojenských technologií je zaměřena především na prohlubování spolupráce se zahraničními partnery v oblasti výzkumné a vědecké práce a na rozvoj mobility studentů a akademických pracovníků.

Fakulta vojenských technologií zaměřuje svoji mezinárodní spolupráci převážně do oblasti výzkumné a vědecké práce, kde dominuje

zejména prezentace výsledků vlastní výzkumné činnosti na mezinárodních konferencích, kongresech a symposiích. Velké úsilí je také věnováno spolupráci se zahraničními partnery při získávání a řešení výzkumných projektů.

Další významnou oblastí, ve které Fakulta vojenských technologií realizuje svoje aktivity, jsou mobility studentů a pedagogů v rámci programu Erasmus. Fakulta se zapojila ihned po získání Standard Erasmus University Charter Univerzitou obrany do realizace studijních a výukových pobytů. Významný počet studijních a výukových pobytů je realizován v zemích západní Evropy. Jedná se zejména o Belgie, Velkou Británii a Francii. Fakultě se daří využít všechny finanční prostředky přidělené na realizaci aktivit v rámci programu Erasmus, avšak do budoucna lze očekávat problémy při dofinancování studijních pobytů vojenských studentů z důvodů snižování finančních prostředků na zahraniční služební cesty. Je potěšitelné, že roste zájem studentů o absolvování

studijních pobytů, především z řad studentů doktorského studia.

Fakulta je také přijímací institucí pro studenty a pedagogy ze zahraničí. Nedávno ukončil tříměsíční studijní pobyt turecký student na Katedře strojírenství. V současné době studují dva bulharští studenti na Katedře komunikačních a informačních systémů.

Relativně samostatnou kapitolou jsou aktivity Fakulty vojenských technologií realizované ve prospěch NATO. Jedná se zejména o zapojení řady pedagogů fakulty do pracovních skupin a panelů v rámci Research Technology Organization. Fakulta je také aktivně zapojena do činnosti sdružení evropských leteckých akademií EUAFA. V rámci uvedeného sdružení fakulta organizuje krátkodobé kurzy CZECHMIL a CZEHCUL pro studenty leteckých specializací.

**Text: plk. doc. Ing. Libor Dražan, CSc.,
proděkan pro vnější vztahy a rozvoj FVT
Foto: archiv UO**

Studenti UO na konferenci v Praze

Společnost Ludvíka Svobody spolu s Vojenským historickým ústavem, Sdružením zahraničních vojáků při Českém svazu bojovníků za svobodu a Národním archivem připravila na úterý 3. dubna 2012 v Domě armády Praha konferenci věnovanou 70. výročí budování československé vojenské jednotky v Buzuluku. Nevšední konference se zúčastnilo také patnáct studentů Univerzity obrany.

„Dnes po sedmdesáti letech nelze než obdivovat odvalu stovek a tisíců našich lidí, kteří svým životem a svými činy bez velkých gest

naplnili slova vojenské přísahy do posledního písmene. Je na historii a na nás všech, abychom tehdejší události s největší pečlivostí analyzovali v zájmu uchování všeho podstatného. Pro mnoho lidí zůstal Buzuluk dodnes symbolem válečného spolenectví a boje proti nacistům,“ uvedl ve svém vystoupení náměstek ministra obrany pro personalistiku Michael Hrbata. Podtrhl také skutečnost, že po svém prvním úspěšném bojovém křtu při obraně Sokolova a po přílivu dalších Čechoslováků byl prapor rozšířen na 1. čs. samostatnou brigádu, které velel tehdejší plukovník Ludvík Svoboda. Člověk, který dovedl své vojáky vítězně do vlasti a 4. dubna 1945 byl jmenován ministrem národní obrany v Košické vládě.

V dubnu 1950 byl generál Ludvík Svoboda z funkce ministra národní obrany odvolán. V listopadu až prosinci 1952 byl zatčen a vyšetřován tehdejší Státní bezpečností pro údajnou sabotáž výstavby čs. armády. Poté pracoval v JZD Hrozatín. Na zásah sovětských vojenských míst byl roku 1954 vzat na milost a stal se náčelníkem Vojenské akademie Klementa Gottwalda v Praze. Penzionován byl v březnu 1959. Dne 30. března 1968 byl Národním shromážděním zvolen prezidentem republiky.

Konferenci zahájila čestná předsedkyně Společnosti Ludvíka Svobody profesorka Zoe Klusáková-Svobodová, dcera generála Ludvíka Svobody. V programu jednání pak byla

vystoupení renomovaných historiků PaedDr. Jindřicha Marka z VHÚ Praha, a to na téma Oranská skupina – vojáci Republiky, doc. PhDr. Jozefa Bystrického z bratislavské Vojenského historického ústavu, který poutavě připomínal téma s názvem Na cestě k Sokolovu a doc. PhDr. Františka Hanzlíka, CSc., z Univerzity obrany, jenž hovořil o etapách vzniku 1. československého samostatného polního praporu, Ludvíku Svobodovi a komunistech v Buzuluku. Nakonec o místě Ludvíka Svobody pojednával ve svém vystoupení předseda Klubu autorů literatury faktu PhDr. Karel Richter.

Docentem Františkem Hanzlíkem byly vysvětleny širší souvislosti vzniku čs. vojenské jednotky v Buzuluku včetně složité válečné situace, ve které se nacházel Sovětský svaz. Hanzlík také poukázal na základní rozdíly v koncepcích budování zahraničních jednotek londýnské čs. exilové vlády a moskevského vedení KSČ, jakým způsobem se tyto rozdíly projevovaly při konkrétním budování jednotky v Buzuluku. V závěru svého vystoupení doložil, že i přes veškerá úskalí se podařilo při-

pravit plně bojeschopnou jednotku, jejíž kvality se projeví již v bojích u Sokolova.

Mnozí z vystupujících se shodli na skutečnosti, že závěry konference k tak významné události, jakou bylo formování československé zahraniční jednotky v Buzuluku před sedmdesáti lety, jsou dodnes živé a mají co říci současné generaci.

„Po roce 1989 se stupňovaly útoky na různé osobnosti našich dějin a mezi nimi také na armádního generála Ludvíka Svobodu, s nímž mne spojovala i společná bojová cesta. Tehdy jsem došel k závěru, že je žádoucí na obranu jeho jména soustředit kolem sebe lidi stejného smýšlení,“ řekl předseda Společnosti Ludvíka Svobody, která vznikla spontánně v roce 2004, generál ve výslužbě Ing. Jozef Činčár. Předsedkyně brněnské odbočky Společnosti Ludvíka Svobody a veteránka druhé světové války paní Mája Dočkalová se zase zasloužila o vznik studentské Historické skupiny Ludvíka Svobody při Univerzitě obrany.

Text a foto: Pavel Pazdera

Blahopřání k 88. narozeninám

23. března 1924 se narodila Mája Andrejevna Afanasjevová-Dočkalová. Jménem odbočky Společnosti Ludvíka Svobody v Brně blahopřejeme své předsedkyni k tomuto významnému jubileu.

Přejeme zdraví, spokojenost, úspěchy a štěstí. Životní vitalitu a optimizmus by jí mohl závidět kterýkoliv mladý člověk, také ji dovede nakažlivě předávat, zvláště studentům, které soustředila v Historické skupině Ludvíka Svobody při Univerzitě obrany. Při každém studijním zápočtu a zkouškách jim fandí a drží pěsti, aby všechno zdárně zvládli.

Doufám, že nás bude svým příkladem inspirovat nejméně do legendární „stovky let.“

Za členy SLS PhDr. Alena Šimková, CSc.

Výroční přezkoušení z tělesné výkonnosti vojáků z povolání na UO

V měsících květnu a červnu 2012 (náhradní termín září 2012) proběhne výroční přezkoušení z tělesné přípravy vojáků.

1. Termíny a místa:

Přezkoušení vojáků z povolání Univerzity obrany (s výjimkou hlavních funkcionářů – zástupce rektora a prorektorů Univerzity obrany, ředitele Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany – bude provedeno v Praze na Julisce) proběhne v **Brně** v termínech:

květen: 3., 15., 22., 29.
červen: 5., 12., 19., 26., 28.

Zahájení vždy v 8.00 hod. na sportovním stadionu Pisárky. Doprava účastníků bude zajištěna autobusem. Odjezd autobusu vždy v 7.00 hod. z Centra tělesné výchovy a sportu, 7.15 hod. ul. Hrnčířská.

Přezkoušení z disciplíny plavání proběhne v bazénu Univerzity obrany v těchto termínech:

květen: 17., 31.
červen: 14., 21.

Nástup účastníků – plavců v 8.00 hod. na sportovním stadionu kasáren Jana Bábáka.

Přezkoušení vojáků z povolání Fakulty vojenského zdravotnictví v **Hradci Králové** proběhne v termínech:

květen: 4., 11., 25.
červen: 8., 15., 22.

Zahájení vždy v 7.15 hod. v tělocvičně Fakulty vojenského zdravotnictví, plavání v bazénu od 15.00 hod.

Náhradní a opravné termíny:

1. Hlavní funkcionáři Univerzity obrany: bude upřesněno;
2. Vojáci z povolání Univerzity obrany mimo FVZ:
 11. a 25. 9. 2012;
 3. FVZ: 11. a 25. 9. 2012.

2. Přezkušované disciplíny:

a) muži

- a. silová disciplína:
 1. souborné silové cvičení (SSC):

KATEGORIE	MUŽI	ROČNÍK	ŽENY	ROČNÍK
I.	do 30 let	1982 a mladší	do 25 let	1987 a mladší
II.	31 - 35 let	1977 až 1981	26 - 30 let	1982 až 1986
III.	36 - 40 let	1972 až 1976	31 - 35 let	1977 až 1981
IV.	41 - 45 let	1967 až 1970	36 - 40 let	1972 až 1976
V.	46 - 50 let	1962 až 1966	41 - 45 let	1967 až 1971
VI.	51 a starší	1961 a starší	46 a starší	1966 a starší

leh-sed po dobu jedné minuty a kliky po dobu třiceti sekund;

2. alternativa – shyby na hrazdě nadhmatem;

- b. vytrvalostní disciplína:
 1. dvanáctiminutový běh;

2. alternativa – plavání 300 m libovolným způsobem.

b) ženy

a. silová disciplína:

1. leh-sed po dobu jedné minuty;

2. alternativa – výdrž ve shybu nadhmatem;

b. vytrvalostní disciplína:

1. dvanáctiminutový běh;

2. alternativa – plavání 300 m libovolným způsobem.

Normy jsou k nahlédnutí na služebním portále (Dokumenty, Kultura, sport.../Centrum tělesné výchovy a sportu UO/ NVMO Služební tělovýchova).

3. Věkové kategorie:

Zařazení do příslušné věkové skupiny je stanoveno **podle věku dosaženého v daném kalendářním roce.**

Zdravotní omezení: osoby, které se nemohou zúčastnit přezkoušení pro dočasné zdravotní oslabení, se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře osvobozují, nejdéle na dobu jednoho roku (ne však opakovaně).

Dočasné osvobození musí být zveřejněno v rozkaze velitele (náčelníka) součásti Univerzity obrany, nejpozději do 30. 6. 2012.

Vojáci se zdravotním omezením „C“ se nepřezkušují.

Další informace a podrobnosti v RR č.8/2012

Text: PaedDr. Jan Migdau
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Mezinárodní kurz vojenského lezení v zimních podmínkách

Centrum tělesné výchovy a sportu zorganizovalo ve dnech 27. února až 2. března 2012 mezinárodní kurz se zaměřením na speciální tělesnou přípravu. Zúčastnilo se ho 40 osob, zastoupeny byly všechny tři fakulty Univerzity obrany. Dalšími účastníky kurzu byli instruktoři a studenti z Vyšší důstojnické školy pozemních vojsk ve Wroclawi, vedoucí instruktoři Hasičského záchranného sboru ČR a další příslušníci AČR.

V rámci tohoto kurzu byly pro účastníky připraveny aktivity, které měly rozšířit jejich dovednosti z překonávání přírodních překážek, z oblasti vojenského lezení, z přežití v zimních podmínkách a dále činnosti, které měly přispět k rozvoji jejich psychické odolnosti a zvýšení tělesné zdatnosti.

Na každý den byl připraven přesně stanovený program do pozdních večerních hodin. První den, po příjezdu na chatu Veronika v Jeseníkách, se všichni účastníci přesunuli do volného terénu, kde ve spolupráci s Horskou službou proběhl výcvik z lavinové prevence. Následovaly činnosti taktiky postupu družstva, určení optimální trasy postupu, zjištění aktuální lavinové situace. Znalost těchto činností byla ověřena v terénu Velký kotel a Sviní důl. Účastníci kurzu si v tento den také vyzkoušeli tréninkovou situaci v lavině. Byli postupně zahrabáni a jen pomocí lavinové šňůry a komunikačního prostředku spojení se zbytkem družstva.

Druhý den začal přesunem družstva ve volném terénu do oblasti Vysoký vodopád. Frekventanti kurzu si procvičili vytažení zraněného člena družstva pomocí nosítek UT 2000, tvorbu kotevnicích bodů pro záchranu ve sněhu a ledu a pohyb družstva v tomto obtížném terénu.

Třetí den byl zaměřen na improvizované techniky ve vojenském lezení, což znamená zvládnout bezpečně činnosti nutné pro pohyb družstva v kopcovitém nebo skalnatém terénu s minimem materiálu. Zde, díky příhodnému terénu, si všichni vyzkoušeli techniky spouštění zraněného člena družstva, improvizovaný postup družstva, a nakonec zásady pohybu na sněhu a ledu.

Poslední, čtvrtý den, byl ve znamení zá-

chran. Všichni si vyzkoušeli transport zraněného člena týmu na improvizovaných nosítkách a nosítkách UT 2000 ve volném terénu, vytažení zraněného člena týmu z obtížného terénu. Na závěr byla připravena „ostrá“ záchranná akce se zraněnými a podchlazenými figuranty.

Závěrem bych chtěl poděkovat instruktorům za profesionální vedení, kterým už potolikáté dokázali, že jsou zkušenými odborníky a všem, kteří se kurzu zúčastnili, za perfektní přístup, kterým vytvářeli pohodovou atmosféru.

Text a foto:

pplk. Ing. Mgr. David Ullrich, Ph.D.

Pozvánka na Tereziňskou tryznu

Městský výbor Českého svazu bojovníků za svobodu v Brně a Univerzita obrany zvou příslušníky, zaměstnance a studenty UO (včetně rodinných příslušníků) k účasti na vzpomínkové akci k uctění obětí nacistické perzekuce Tereziňská tryzna 2012.

Tereziňská tryzna se uskuteční 20. května 2012 v 10 hodin na Národním hřbitově před Malou pevností Tereziň. Po

skončení oficiálního ceremoniálu bude účastníkům akce umožněna prohlídka objektů Památníku Tereziň (v tento den se nevybírá vstupné).

Více na www.pamatnik-terezin.cz

Žádáme zájemce o účast na této vzpomínkové akci, aby se přihlásili na oddělení vnějších vztahů UO, u paní Jarmily Klučkové (telefonicky na čísle 442732 nebo e-mailem:

jarmila.klucкова@unob.cz) do 11. května 2012. Bezplatná přeprava účastníků bude zajištěna civilním autobusem, odjezd do Tereziň 20. 5. v 6.00 hodin od Janáčkova divadla, Rooseveltova 31/7. Kontaktní osobou pro danou akci za UO je dr. Pavel Pazdera, tel.: 442636 nebo 724 692 586.

Oddělení vnějších vztahů UO

Velitelem roty v operaci na podporu míru

Skupina studentů Univerzity obrany v Brně se ve dnech 6. až 10. 2. 2012 zúčastnila mezinárodního kurzu na rakouské vojenské akademii Marie Terezie (Marie Theresie Academy, MTA). Jeho předmětem bylo plánování a řízení vojsk na stupni rota v operacích NATO na podporu míru (Peace Support Operations, PSO).

Ve své podstatě byl kurz organizován jako velitelské cvičení velitelů rot a v převážné míře probíhal v terénu. K rozehře cvičení byl vytvořen fiktivní scénář, který měl vtáhnout cvičící do všeobecné situace: Bývalá autonomní provincie státu Ferra vyhlásila nezávislost a byla uznána OSN i EU. Ferra útočí na Donus a snaží se o jeho reintegraci. Armáda Ferra byla zastavena 50 km uvnitř hranic státu Donus národní armádou (DNDF – Donus National Defence Forces). OSN žádá ukončení válečných akcí. Válčí strany souhlasí s rozmístěním úkolového uskupení SAFE (Synchronized Armed Forces Europe), pod mandátem OSN v souladu s rezolucí UNSCR 321-2011 (ukončení bojů)

Des. Čutta, des. Pánek a rtm. Černý při vyjednávání

a UNSCR 323-2011 (obnovení suverenity Donusu).

Fiktivní scénář kladl důraz na správné porozumění právním aspektům provádějící působení vojsk na území třetího státu pod mandátem OSN se zaměřením na procvičení vojenské odborné angličtiny a přípravu na roli velitele mechanizované roty v rámci vedení PSO.

Cílem kurzu bylo umožnit potenciálním velitelům mnohonárodnostních celků praktizovat operační postupy a řešení standardních

úkolů v rámci PSO. Jeho účastníci byli pod dohledem rakouských instruktorů a byli hodnoceni při plnění praktických cvičení, zaměřených na řešení nenadálých situací, vydávání bojových rozkazů podřízeným nebo při hlášení nadřízenému stupni.

Vyhodnocena byla především schopnost spolupracovat s médii, mezinárodními nezávislými organizacemi, místními úřady a hlavně v rámci mnohonárodnostního úkolového uskupení.

Rozhovor s účastníkem kurzu desátníkem Milošem Pánkem

Přibliž čtenářům úkoly, které jsi v rámci kurzu plnil.

Mým úkolem bylo velet rakouské rotě při vylodění z italské letadlové lodě Cavour s využitím transportních vrtulníků. Bylo nelehké celý přesun zplánovat, vybrat a zajistit přistávací plochy a ovládnout a kontrolovat okolní klíčový terén.

To zní jako pěkná výzva...

Co si budu namalovat, pro studenta 2. ročníku studijního modulu velitel průzkumných jednotek to byl nový úkol. Výzvou mi byl i fakt, že celé cvičení probíhalo v angličtině, mohl jsem si tak otestovat svou vojenskou odbornou angličtinu v praxi.

Zlepšila se tvoje angličtina?

Zpětně hodnotím, že se zlepšila, a to o dost. Zlepšil jsem se ze schopnosti vydat bojový rozkaz, hlásit situační hlášení, požádat o vzdušný zdravotnický odsun raněných tzv. MEDEVAC REQUEST, anebo si vyžádat přímou vzdušnou podporu tzv. CAS REQUEST. Velmi přínosná byla vzájemná komunikace s instruktory, tvorba a prezentace nariadení k přípravě jednotky k plnění následujícího úkolu tzv. HIP-POCKET TRAINING, nebo jen působení na společných brífincích.

V čem jím byl pro tebe kurz přínosný?

Z hlediska vojenského managementu jsem měl možnost praktikovat standardní operační plánovací a rozhodovací postupy, které jsem ve třetím semestru studoval jen teoreticky. Kurz považuji za korunování celé mé dosavadní teoretické přípravy.

Co bys řekl z pozice budoucího velitele

průzkumných jednotek?

Z pohledu velitele-průzkumníka jsem měl možnost poznat uvažování, taktické postupy a standardní operační postupy (SOP) sousední spojenecké armády, respektive úkolové uskupení pod mandátem RB OSN. Prošel jsem si i kus hranice mezi Maďarskem a Rakouskem v Burgenlandu. (smích)

Dostal jsi se ke zbraním rakouské armády?

Ano, hned první den nás vyzbrojili rakouskými útočnými puškami StG 77 ráže 5.56 mm. Rakouští kadeti, se kterými jsem působil v jednom týmu, mne s puškou naučili velmi rychle manipulovat. Puška na mě udělala velmi dobrý dojem.

Jaké bylo počasí?

Zima! V kanadách lednice, nebo mrazák. Celý den jsme byli venku. Bylo to náročné. Večer jsem nevěděl, co bylo ráno. Vstávali jsme časně, připravovali se na prezentace dlouho do noci.

Jak vypadal váš den?

05.00 budíček. Snídaně. Briefing a OPORD. Pak samostatně vytvořit koncept operace. Přesun do terénu na rekognoskaci. Prezentace instruktory a skupině. Topografická a taktická orientace. Reporty a reakce na nenadálé události související s operací. Oběd. Odpoledne to samé na jiný námět. Večer po setmění Debriefing a příprava na HIP-POCKET TRAINING na další den. Ve spacáku tak v 23.00.

Operace byla fiktivní, dávala smysl?

Samozřejmě. Začínali jsme, jak jsem říkal, vyloděním z letadlové lodě. Pokračovali zabrá-

ním a zajištěním přistávací zóny pro vrtulníky tzv. landing zone. Dále se pokračovalo v zajištění hranic, zatlačení nepřítele na jeho území a v ochraně a doprovodu autobusu s velmi důležitými osobami. Nakonec se pokračovalo v potlačení etnických nepokojů, vyjednávání s místními znepřátelenými komunitami. Končilo se zajištěním a ovládnutím prostoru kolem továrny, kde se skrývali ozbrojení teroristé.

Co tě na kurzu nejvíc zaskočilo?

Asi taktika v mírových operacích, potažmo rakouský přístup k věci.

Co tím myslíš?

Ti kluci (rakouští kadeti) byli výborně připraveni na všechny situace z příruček, když ale došlo na nestandardní situaci, neuměli zaimprovizovat.

A v čem byli lepší?

Uměli výborně anglicky, byli nápomocní a přátelští, a velmi dobře se s nimi spolupracovalo.

Závěrem tě poprosím o shrnutí, co ti kurz dal a komu bys ho doporučil?

Celé cvičení mi odkrylo mezinárodního humanitárního práva a dále si plně uvědomovat povinnosti velitele roty ve vztahu k plnění specifických úkolů v mezinárodním operačním prostředí. Navázal jsem nové kontakty a nabyl velké množství nových zkušeností. Myslím si, že tento kurz by měl absolvovat každý budoucí velitel mechanizovaných a průzkumných jednotek.

Text a foto:

des. Martin Čutta, des. Miloš Pánek

Váleční veteráni besedovali se studenty UO

Se svými zážitky a zkušenostmi z druhé světové války se v pondělí 5. března 2012 podělili váleční veteráni – brigádní generálové Alexander Beer, Miloslav Masopust a plukovníci Emil Boček, Pavel Vranský – se studenty Univerzity obrany. Beseda se konala pod patronací Asociace Vojáci společně, pod jejíž záštitou proběhnou na univerzitě letos další tři podobné akce.

Na akademické půdě školy veterány přivítal rektor Univerzity obrany profesor Rudolf Urban, který zdůraznil význam podobných setkání pro výchovu studentů k vlastenectví a na tradicích. Hovořili spolu také na téma mezigeneračních vztahů a hodnotového systému mládeže. Z krátkého setkání si veteráni odnesli pamětní listy a medaile rektora-velitele Univerzity obrany.

Atmosféru k besedě navodilo promítnutí filmové koláže „Boj za svobodu“, mapující období od vzniku armády Československé republiky, přes zahraniční a domácí odboj za II. světové války až po současnost. Po krátkém exkurzu do historie následovalo vystoupení jednotlivých válečných veteránů a neformální beseda se studenty.

Nahlédnutí za oponu válečných zážitků umožnil přítomným vitální pětadvadesátiletý generál ve výslužbě Alexander Beer líčící těžké boje na východní frontě, kde byl také zraněn: „U Sokolova jsem utrpěl průstřel steh-

na, dokonce mi hrozila amputace. Ten, kdo tam nebyl, neví, co je tvrdý boj. Šli jsme do něj s nasazením, že možná položíme svůj život,“ uzavírá vzpomínky z války.

Jedenadvadesátiletý plukovník ve výslužbě Pavel Vranský vzpomínal na svůj odchod do Polska v roce 1939, později do SSSR, odkud putoval na střední východ, kde se formovala československá jednotka, na své nasazení v Tobruku a Bejrútu, absolvování leteckého výcviku ve Velké Británii a na Bahamských ostrovech a na své první lety. Bývalý absolvent protiponorkového výcviku zaujal své posluchače vyprávěním o hledání válečných ponorek.

Osmaosmdesátiletý brigádní generál ve výslužbě Miloslav Masopust se ve svých vzpomínkách vrátil do doby svého vstupu do čs. armády, kam vstoupil spolu se svým otcem v roce 1944 v Rovně, a působení v samostatném prapore tankových samopalníků, kde byl velitelem až do svého zranění. Dále zmínil svou úlohu u 5. dělostřeleckého pluku a svou účast v Slovenském národním povstání.

O epizody ze svého vojenského života se podělil také devětaosmdesátiletý plukovník letectva ve výslužbě Emil Boček, který koncem roku 1939 odešel z domova ani ne sedmnáctiletý do Bejrútu. O rok později se přihlásil k letectvu a po absolvování pilotního výcviku se stal jedním z nejmladších československých stíhacích pilotů. Sloužil jako mechanik u 312. stíhací perutě a později jako pilot-stíhač u československé 310. stíhací perutě.

„Jsem rád, že vojáci mají o besedy s veterány zájem,“ sdělil na závěr besedy se studenty

Emil Boček a dodal: „Minulý rok jsme absolvovali čtyři podobné besedy na útvarech v Lipníku, Krnově, Vyškově a Hrabyni.“

Emil Boček si myslí, že smyslem besed je, „aby mladí lidé, především vojáci pochopili důvody, proč jsme v době 2. sv. války odcházeli do zahraniční armády“. Dále dodává: „Chtěli bychom také přispět k posílení vlastenectví a mezigeneračních vztahů. Mladým vojákům bychom rádi vštípili zásady, aby svou práci brali jako své poslání, tak jsme to brali my.“

Setkání bylo ukončeno autogramiádou válečných veteránů.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Univerzita obrany si připomněla 13. výročí vstupu ČR do NATO

Ve čtvrtek 8. března 2012 se na Univerzitě obrany uskutečnilo slavnostní shromáždění příslušníků školy u příležitosti 13. výročí vstupu České republiky do Severoatlantické aliance. Akademická obec univerzity a představitelé partnerských občanských sdružení si tak již po třinácté připomněli tento významný den České republiky a její armády.

Slavnostní projev přednesl prorektor pro vnější vztahy Univerzity obrany plukovník Ing. Jaroslav Průcha, Ph.D. Kromě významu této události v něm připomněl, že k plnohodnotnému členství České republiky v Severoatlantické alianci svými aktivitami přispívá také Univerzita obrany.

„Příslušníci univerzity se v rámci pedagogické a vědecké činnosti aktivně účastní ročně zhruba 350 konferencí a seminářů pořádaných vojenskými i civilními pedagogickými a vědecko-výzkumnými institucemi, a to především států NATO. Naši vědeckopedagogičtí pracovníci jsou zváni na vyžádané přednášky, zejména v technických a zdravotnických oborech.“

Prorektor pro vnější vztahy se také zmínil o tom, že zapojení české armády do operací NATO se projevilo i ve výchovně-vzdělávacím procesu na Univerzitě obrany. „Spolupracujeme s předními vojenskými školami a vědecko-výzkumnými institucemi členských

států NATO. Příslušníci naší školy působí ve 45 odborných sekcích, výběrech a pracovních skupinách NATO. Celkem 75 vojáků z povolání Univerzity obrany se zúčastnilo mírových misí NATO a EU v Afghánistánu, Iráku, na Balkáně nebo pozorovatelských misí OSN v různých částech světa, např. v Kongu či Libérii,“ uvedl. Závěrem poděkoval všem vojákům i civilním pracovníkům Univerzity obrany za jejich obětavou práci.

Po projekci krátkého dokumentu o působení polní nemocnice v Afghánistánu bylo na programu vystoupení náčelníka 7. polní nemocnice AČR podplukovníka MUDr. Michala Plodra, Ph.D. Hovořil o svých zkušenostech z mise v Afghánistánu, kde působil od října 2011 do ledna 2012 v pozici velitele 3. polního chirurgického týmu, jenž je součástí francouzské polní nemocnice na základně KAIA.

Podplukovník Michal Plodr je uznávaným specialistou v oboru akutní a urgentní medicíny a své první praktické zkušenosti v bojových

podmínkách získal v roce 2002, kdy působil jako chirurg – vedoucí starší lékař specialista 11. polní nemocnice AČR v Afghánistánu v oblasti Kábulu. V roce 2004 působil jako chirurg – konzultant v britské polní nemocnici dislokované v rámci mise OpTELIC v Iráku. Následovala funkce hlavního lékaře 1. kontingentu polní nemocnice a chemické jednotky AČR, mise ISAF v Afghánistánu v roce 2007. Náčelníkem 7. polní nemocnice AČR je od roku 2010.

Závěrem slavnostního shromáždění pozdravil přítomné předseda Svazu letců ČR plukovník ve výslužbě PhDr. Oldřich Rampula, který poděkoval za dobrou spolupráci s Univerzitou obrany a vyjádřil potěšení z toho, že představitelé občanských sdružení spolupracující s Univerzitou obrany se mohou podobných setkání účastnit pravidelně.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Na slovíčko s podplukovníkem Michalem Plodrem

Náčelník 7. polní nemocnice AČR podplukovník Michal Plodr se před zahájením slavnostního shromáždění příslušníků Univerzity obrany u příležitosti 13. výročí vstupu České republiky do NATO, kterého se zúčastnil jako vystupující host, setkal v redakci krátce s prorektorem pro vnější vztahy Univerzity obrany plukovník Ing. Jaroslavem Průchou, Ph.D. Vznikl tak z toho neformální rozhovor, v němž jsme se například dozvěděli, že podplukovník Plodr má k Univerzitě obrany velice blízko. Je totiž absolventem Fakulty vojenského zdravotnictví UO v Hradci Králové a krátce po jejím absolvování zde pracoval jako odborný asistent na Katedře válečné chirurgie. Hovořili jsme především o jeho poslední misi v Afghánistánu, kde působil od října 2011 do ledna 2012 jako velitel 3. polního chirurgického týmu, jenž je součástí francouzské polní nemocnice na základně KAIA.

Jak se vám spolupracovalo s Francouzi?

Spolupráce s francouzskými kolegy fungovala dobře, je to dáno jejich mentalitou. Musím říct, že když porovnám podobnou zkušenost s britskou, tak Francouzi jsou jednoznačně srdečnější. Výhodou bylo, že jsme

na základnu přišli zároveň s Francouzi, takže jsme si od začátku zvykali na společný styl práce. Mezery byly trochu v jejich angličtině, jejich hrdoost jim pravděpodobně bránila mluvit jinak než francouzsky, ale přesto jsme se vždy dorozuměli.

Jak na vaši poslední misi v Afghánistánu, ze které jste se vrátil teprve v lednu, vzpomínáte?

Vzpomínám na ni příznivě. Ačkoliv šlo o bojovou misi, zázemí v Kábulu je nadstandardní. Je to moderní nově vybudovaná nemocnice srovnatelná s jakýmkoliv civilním nemocničním zařízením. Navíc odsud fungo-

valo velmi dobré spojení s domovem, což bylo také důležité a potom tam byla skvělá parta našich i francouzských lidí.

Na misi jste byl již několikrát, jednou v Iráku, třikrát v Afghánistánu. Bude ještě nějaká další?

Je to tak trochu návyková záležitost, i když poznamenaná odloučením od svých blízkých. Kdo jednou někam vyjel, hledá po nějaké době doma příležitost vypravit se na podobnou misi znova. Kdybych měl vyjet do podobných podmínek, jaké jsem zažil ve francouzské polní nemocnici na základně KAIA, tak bych si dal říct.

Jste náčelníkem 7. polní nemocnice AČR. Jaká je vaše spolupráce s Fakultou vojenského zdravotnictví Univerzity obrany?

Ta je dána již historicky. Je vzájemná, my disponujeme prakticky použitelnou technikou, kterou Fakulta vojenského zdravotnictví využívá při výuce svých studentů, a ti jsou zase u nás na odborné praxi. Vaše fakulta nám také zajišťuje odborné kurzy potřebné pro naše lékaře atd.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: autorka

Rok pod modrou vlajkou aneb kus života v kraťasech a pod moskytiérou

V minulém díle reportáže se autor podělil s našimi čtenáři o své zážitky ze Zanzibaru, kde se narodil například slavný Freddie Mercury. Po nakoupení autentických afrických suvenýrů a rozlučkové večeři se autor článku přesouvá na místní letiště a vrací se zpět do Pingy na teamu sit.

Cholera

A zpátky v realitě střední rovníkové Afriky. Někdy v polovině března se začínají objevovat signály, že se na jižní hranici naší oblasti odpovědnosti začíná něco významného dít. Informace jsou zprvu zčásti protichůdné a zmatečné, nicméně snažíme se v rámci našich možností zjistit více. Zprvu to vypadá jako posilování pozic jednoho z rebelských hnutí. Dáváme to do souvislosti s „pamfletem“, který se nám dostal rukou, vyhrožující místním a i nám – UN personálu – že v brzké době opět Pingy dobudou a se všemi zatočí. Začínáme se připravovat na nejhorší. Události však vezmou zcela jiný spád. V rozmezí několika málo dnů k nám doputuje informace, že právě v oblasti koncentrace rebelů zemřelo v krátkém časovém úseku několik lidí na nějaké onemocnění. Může to být cokoli, od nějakého parazita až po Ebolu. Využíváme příležitosti, že se do Pingy právě „přistěhovali“ dva koordinátoři z nevládní organizace Lékaři bez hranic a o situaci je neprodleně informujeme. Rozhodují se do oblasti vyslat hlídku. Je to velmi riskantní

nejen ze zdravotního hlediska, nýbrž i z bezpečnostního. V jejich prospěch však mluví skutečnost, že jejich hnutí je na rozdíl od UN i rebely vnímáno jako skutečně nestranné. Po dvou dnech se hlídka vrací a sděluje nám, že se jedná o několik případů úmrtí na cholera. Není to legrace, ale říkáme si, že to mohlo být i horší. S časem se však situace začíná rychle zhoršovat. V důsledku panujícího nepřátelství mezi rebely a vládními silami, spolu se špatně dostupným terénem je velmi nesnadné dopravovat a distribuovat prostředky proti dalšímu šíření nákazy. Každým dnem se počet nakažených a mrtvých nejen zvyšuje, ale i přibližuje Pinze. „Sranda končí“, na teamu situ zprůšňujeme hygienická opatření. Naštěstí jsem si z republiky přivezl určitou zásobu skutečně účinných „zbraní“ – včetně Sava a profesionální zdravotnické dezinfekce. Rozdávám ji především našim domorodým pomocníkům. Zejména pak naši kuchařku musím neustále kontrolovat, neboť její přístup je více než laxní. Situace je o to složitější, protože nám dochází pitná voda. Zneklidňuje mě však ještě jedna věc, a to, že pokud by se rebelům podařilo kontaminovat zdroj vody nad vesnicí, ze kterého odebírá a pije bez převaření většina vesnice, znamenalo by to skutečnou pohromu. Se svými obavami se svěžuji veliteli místního praporu vládních sil a žádám jej, aby nechal rezervoár důkladně hlídat.

Do šesti dnů od prvních zpráv se první případy onemocnění objevují už v Pinze. Situace začíná být už skutečně vážná, každý den umírá v místní „nemocnici“ několik lidí. Zhruba týden nevíme, jestli se bude epidemie dále šířit, či nikoli. Pak se naštěstí počet nově přibývajících případů začíná snižovat. Díky pa-

tří zejména organizacím Lékaři bez hranic a ICRC. Přežili jsme to ve zdraví. Je neuvěřitelné, když se tak ohlédnou zpět, jak se dokáže rychle rozšířit infekce až na práh mého domu...

Odjezd směr Beni

Pár dní po odeznění epidemie cholery se pro nás – první obyvatele team site v Pinze – čas strávený na nejčervenějším „red team site“ v Severním Kivu blíží ke konci. Jako první dostáváme nový převelovací rozkaz na „green team site“ (zelený team znamená „lepší“ podmínky) Babacar. Má jít do Kanyabayonga ležící na břehu dalšího z velkých jezer africké propadliny – jezera Edward. Cítím, že za pár týdnů přijde řada i na mě. Překvapí mě, že jako druhý přichází nový převelovací rozkaz pro mou osobu, ačkoliv někteří mí kolegové přišli na team dříve. V mém případě zní rozkaz směr Beni a to jako nový team leader. Podle posledních informací vypukla v oblasti humanitární krize, neboť v důsledku spuštění ofenzivy vládních sil proti jednomu z rebelských hnutí, uteklo ze svých domovů na 150 tisíc obyvatel. Moc se mi z Pingy nechce, život je zde sice mnohem tvrdší než na ostatních teamech, ale jsme i přes kulturní a náboženské rozdíly velice dobrá parta. A to bývá spíše výjimkou. Pokyny ale zní jasně, okamžitě se chopit řízení malého teamu pozorovatelů a v součinnosti s nevládními organizacemi pomoci s organizací humanitární pomoci. A tak zbývá udělat pár posledních společných fotografií a po malé farewell party (večírek na rozloučenou) čekám na vrtulník, který mě přepraví o několik stovek kilometrů vzdálené nové destinace, blíže ugandské hranici.

Text a foto: plk. Ing. Josef Novotný, Ph.D.

Měli bychom si vážit našich hrdinů

Před 70. lety – v květnu 1942 uskutečnili českoslovenští vojáci, vycvičení ve Velké Británii - Jan Kubiš a Jozef Gabčík - jeden z vrcholných činů hnutí odporu v nacisty okupované Evropě. V Praze provedli atentát na zastupujícího říšského protektora, generála policie a SS Reinharda Heydricha.

Reinhard Heydrich byl jedním z nejvyšších pohlavářů v hierarchii nacistické Třetí říše a jako takový se stal 27. září 1941 zastupujícím protektorem v Protektorátu Čechy a Morava. Ihned po svém příjezdu do Prahy rozpoutal teror proti českým elitám a domácímu odboji. Začal v rámci vyhlášeného stanného práva zatýkat a popravovat české generály, politiky, vysokoškolské profesory, umělce, sokolské funkcionáře. Jedním ze zatčených představitelů byl i protektorátní předseda vlády generál Alois Eliáš, který byl po atentátu na R. Heydricha v červnu 1942 popraven. Na druhé straně prosazoval R. Heydrich politiku tzv. cukru a biče – především poskytli sociální a pracovní výhody pro české dělníky, pracující ve zbrojním průmyslu protektorátu a podílejících se tak na válečné výrobě pro Třetí říši, čímž je chtěl odradit od jakékoliv odbojové činnosti.

Své aktivity však tehdy R. Heydrich nemožoval jen na protektorát, v lednu 1942 např. předsedal důležité konferenci nacistických špiček na berlínském předměstí Wannsee. Na této konferenci bylo dohodnuto usmrcení miliónů evropských Židů v koncentračních táborech smrti. Československá vojenská zpravodajská služba v Londýně začala již v říjnu 1941 plánovat na tohoto nacistického zločince atentát. První vize, že atentát bude proveden ke státnímu svátku ČSR 28. října 1941, však byla nereálná. Jeden z vybraných parašutistů – Karel Svoboda – se navíc při výcviku ve Skotsku zranil a musel být nahrazen Janem Kubišem. K výsadbě parašutistické skupiny Anthropoid na území protektorátu došlo až před Silvestrem 1941. Tato skupina měla za úkol ve spolupráci s parašutistickými skupinami Silver A a Silver B oživit domácí odbojové hnutí v protektorátu, znovu navázat rádiové spojení s československou exilovou vládou v Londýně a zejména připravit a provést atentát na zastupujícího protektora R. Heydricha. Po několikaměsíčních přípravách se atentát uskutečnil 27. května 1942 v ostré zatáčce v Praze-Holešovicích. Zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich na následky zranění z atentátu následně 4. června 1942 umírá.

Atentát a protektorova smrt vyvolaly zběsilou reakci nacistů a bohužel již záhy celý svět v hrůze vyslovoval jméno nacisty vypálené české vesnice Lidice a osady Ležáky. V rámci druhého vyhlášeného stanného práva poslali nacistické soudy na smrt na 1500 českých

Jan Kubiš

Jozef Gabčík

vlastenců, odbojářů a těch, kteří byli nařčeni ze schvalování atentátu. Ohlas atentátu a nacistické represe s tím spojené však přinesly i velké pozitivní výsledky. Prestiž našeho odboje ve světě stoupla, neboť tímto vrcholným činem byl deklarován hlavní cíl československé odbojové činnosti – porážka nacistického Německa a znovuoobnovení svobodné Československé republiky v jejich předmnichovských hranicích. Atentát na R. Heydricha ukázal celému světu, že náš národ se nesmířil se ztrátou státní samostatnosti a nacistickou okupací. Navíc v žádné jiné okupované zemi se za druhé světové války tamním odbojářům nepodařilo uskutečnit odbojový čin srovnatelného významu a věhlasu. Pod vlivem této události následně Churchillova vláda ve Velké Británii 5. srpna 1942 odvolala svůj podpis na mnichovské dohodě z roku 1938, která se stala začátkem konce demokratického prvorepublikového Československa. O necelé dva měsíce později – 29. září 1942 – také francouzská exilová vláda (Národní výbor) v čele s generálem Charlesem de Gaullem potvrdila mnichovskou dohodu za neplatnou od samotného počátku. A to jistě nebylo málo – neboť znovuoobnovení Československé republiky na začátku války nebylo vůbec jisté, tím méně ve svých původních předmnichovských hranicích. Jak Mnichovská dohoda, tak i následná okupace a rozbití Československa se totiž udály ještě před vypuknutím druhé světové války, takže naše poválečná republika mohla být např. obnovena pouze ve své pomnichovské zmrzačené podobě, která již v období 1938 – 1939 prokázala jak z politického, tak i hospodářského hlediska svoji naprostou neživotoschopnost. Reálnou však mohla být i horší varianta – kdyby např. A. Hitler uzavřel se svými protivníky válečné příměří, zůstala by naše země zřejmě i nadále v područí nacistické okupace bez naděje na znovuoobnovení svobody.

Ukázalo se, že svoboda nepřichází sama a

žádný národ ji nemá předem zadarmo garantovanou. Pokud byla ztracena, mohou ji zpět přinést jen hrdinové – nejlepší synové národa, a to za cenu velikých obětí a s nasazením vlastních životů.

V českých zemích však panuje snad již od nepaměti zlozvyk nevážit se příliš vlastních hrdinů. To se nevyhnulo ani těm, kteří byli nějakým způsobem spojeni s atentátem na R. Heydricha. Někteří se museli napít z kalichu hořkosti již krátce po skončení války, když se vrátili do osvobozené vlasti. Čekala je totiž zběsilá mstivost komunistů, vydávajících se za jediné opravdové odbojáře a důsledné bojovníky proti nacismu, vůči našim letcům, parašutistům i dalším vojákům, kteří za války bojovali na západní frontě a odmítali holdovat komunistické ideologii. Záminkou k útokům proti nim se stal i atentát na R. Heydricha – vrcholný to čin našeho občanského odboje za druhé světové války, jehož význam byl v poválečném období bagatelizován a znevažován. V tomto směru se u nás leccos nezměnilo ani dnes, protože z úst sudetoněmeckých představitelů, rádoby historiků či kavárenských intelektuálů můžeme stále slyšet na adresu našich odbojářů z druhé světové války, jehož význam byl v dobách pomnichovské republiky či v letech nástupu normalizace v 70. letech. Vždyť na pokřik statečných parašutistů 18. června 1942, kteří dlouhé hodiny vzdorovali obrovské nacistické přesile a bojovali do posledního muže v pražském pravoslavném kostele sv. Cyrila a Metoděje: „Slyšíte, my se nevzdáme, my jsme Češi...“, si dnes již málokdo vzpomene a ještě méně lidí by dokázal zmobilizovat k větší nesobecké společenské angažovanosti.

**Mgr. Jan Jandl, historik,
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS**

Auta a psi

V titulku je definován program červnových akcí na brněnském výstavišti, ale začneme auty. Úloha českých zemí je ve vývoji automobilizmu nezastupitelná. Inženýr Porsche vyřešil v roce 1916 problém s dopravou děla plzeňské Škodovky, určeného k dobývání pevností. Jednalo se o rakousko-uherskou supertěžkou houfnici 38 cm, vzor 16, vyvinutou z moždíře 30,5 cm, vzor 11. Obě děla byla používána hlavně v 1., ale i ve 2. světové válce. V letech předcházejících v 1. světové válce vrcholil boj mezi pancéřem, tehdejší novinkou – železobetonovým opevněním a granátem. Na objednávku rakousko-uherského ministra vojenství vyvinula plzeňská Škodovka houfnici s granátem o hmotnosti 384 kg, který dokázal proniknout betonem do hloubky až dva metry a tříštivým granátem o váze 287 kg, který vytvořil kráter o průměru i hloubce 8 metrů s účinností proti živé síle do vzdálenosti 400 metrů od místa výbuchu. Moždíř měl dostřel pro tříštivou střelu 11,3 km, pro protibetonovou střelu 9,6 km, kadenci 10–15 ran za hodinu s obsluhou 12 osob. Jednalo o jedno z neúčinnějších děl 1. světové války, úspěšně použité např. při destrukci ocelových kopulí a betonového opevnění belgických pohraničních pevností Eben Emael, na něž nestačila Kruppova děla. Kardinální problém nastal s dopravou. Hipotrace u tak těžkého děla nepadala v úvahu a tehdejší motory byly slabé. Tak vznikla z Porscheho konstrukční dílny benzinoelektrická trakce složená z tažného vozidla a dvou vlečných. Tažné vozidlo benzínovým motorem o 150 ks pohánělo elektrický agregát a ten napájel 8 elektromotorů o výkonu 15 ks pohánějících jednotlivá kola. Na jednom vozidle byla umístěna hlaveň, na dalším lafeta a další ložisko, munice a dřevěné trámy, z nichž se stavěla báze palebného postavení. Dle pamětníků z obsluhy děla, s nimiž se autor těchto řádků v minulosti setkal, palebné postavení vybudovali pouze

pomocí ručních kladkostrojů a zvedáků i v extrémních alpských podmínkách Italské fronty za 6-8 hodin. Po strmých horských cestách dojel vlak bez problémů do výšky 1600 m. Armáda 1. ČSR převzala benzinoelektrické vlaky a užívala pod názvem BE vlaky. Při budování pevnostní betonové hranice 1938 se BE vlaky osvědčily v horském terénu v dopravě ocelových pozorovacích zvonů. V posledních letech je stále intenzivněji ožívována více než stoletá myšlenka využití elektrického pohonu v automobilech. Zatímco donedávna byla elektromobilita nejčastěji spojována s řešeními individuální dopravy osob jako elektrokola, elektrické skútry a miniautomobily, nyní se tento způsob dopravy začíná prosazovat i v sektoru užitkových vozidel a v hromadné dopravě osob. Dosavadní zkušenosti s provozem přináší řadu otázek: Je problematika elektropohonů velkých vozidel a malých osobních vozítek výrazně odlišná? Počítá se s masovým nasazením takto poháněných vozidel v některých městech nebo pro některé druhy přeprav nákladů? Jaké výhody a nevýhody v sobě nese nasazení elektromobility v městské hromadné a nákladní dopravě oproti dopravě založené na tradičních fosilních palivech? Tyto otázky bude řešit konference Perspektivy elektromobility a souběžná VI. mezinárodní konference Brnosafety která bude provázet 5.–7. června Mezinárodní veletř dílu a vybavení pro motoristický sport Motosport Expo 2012, určený dodavatelům a vývojářům technologií pro motoristický sport. Od 23. do 24. června 2012 lze na veletřhu vidět psi na 46. ročníku Mezinárodní výstavy psů všech plemen Intercanis – CACIB FCI. O významu psů pro armádu se není třeba rozepisovat. Tradice je dlouhá, od psů záchranářů vyhledávajících raněné na bojištích, dnes pod troskami při katastrofách, po psi vyhledávající miny a výbušné nálože či drogy. V červnu tak bude na výstavišti co vidět.

Dr. Vít Pospíšil

O vojně humorně

Anglické anekdoty o válce

Druhá světová válka si vyžádala ohromné vypětí všech Angličanů. Ti však neztráceli smysl pro humor, ať už ustupovali před wehrmachtem ve Francii, nebo sváděli leteckou bitvu o Anglii, či bojovali v pouštích Afriky a v džunglích Barmy, anebo po invazi 6. 6. 1944 dobývali zpět Evropu a zažívali ještě hroznější úder ze vzduchu raketami V 1 a V 2 (Vergeltungswaffen – zbraně odplaty). O tom svědčí následující dvě drsné anekdoty, vhodné pro mužské uši, méně vhodné pro jemnou duši dam. Němci se chystali do Anglie. Hitler poručil, aby si půl milionu vojáků lehlo u kanálu la Manche na břicho a pili. Poslední vojáci chlemtali mořskou vodu bez protestu. Voda

začala klesat, už se objevila skaliska. Hitler byl spokojen, jak suchou nohou přejde přes kanál. Najednou však voda začne stoupat a stoupá až do původní úrovně. Němci zamíří dalekohledy k Anglii – a hle: tam stojí milion Angličanů a klidně čurá do moře.

Němečtí letci shodili nad anglickým záko-
py bedýnku. Když ji Angličané otevřeli, bylo v ní nakaděno a u toho lístek: „Dobrou chuť! /
Podepsáni / Němci.“ – Druhého dne přelétli
angličtí letci nad německými zákopy a shodili
také bedýnku. Němci ji opatrně otevřeli a zas-
nou: Tam je káva, whisky, sardinky, slanina a
cigarety. A u toho lístek: „Každý dává to, co
má. /Podepsáni/ Angličané.“

Plk. v. v. doc. PhDr. Jiří Sedlák, CSc.

Dáváte přednost umývání nádobí před sexem?

Není to první e-mail tohoto druhu, který na mě ráno blikl po zapnutí počítače: Jsem studentem (studentkou) té a té školy a pro zpracování své diplomové práce bych potřeboval(a) ty a ty údaje. Byl jsem student i učitel a tak mám pro dotazníky tohoto typu pochopení. Zvláště když se jedná o studenty naší školy a s výsledky se pak můžeme seznámit v bakalářské či diplomové práci. Dotazník o výživě, stravování a zdravém životním stylu, který bylo požadováno tentokrát vyplnit, jsem tedy otevřel a nejprve lehce přehlédl stránku, co se po mně bude chtít. Nahoře svítily běžné osobní údaje, vlastní dotazník začínal otázkou: Jaký sport či domácí práce vykonáváte v průběhu běžného týdne a kolik času těmto činnostem věnujete? Trochu mě překvapilo, že výčet začíná položkami umývání nádobí, utírání prachu, nakupování. Očekával jsem, že dotazník začne spíš výčtem sportů, ale budiž. Rozhodně mě ale překvapila položka téměř na samém konci seznamu, kde již byly opravdu sporty, a to sex. Znejistěl jsem. Vnímat tuto aktivitu jako sport mi nepřipadá úplně v pořádku a zařadit ji mezi domácí práce, to už bych si vůbec nedovolil, natož pak doma.

Uvidíme, co diplomantce vyjde. Požádal jsem ji totiž, aby nás s výsledky svého šetření seznámila. Můžete se tedy třeba těšit na závěry, které jsem předestřel v titulku.

A i když celý příběh působí na první pohled zábavně, jde o docela vážný problém. Oslovení respondenti se určitě s takovou otázkou vyrovnají, buď je pobaví podobně jako mě, v nehorším je pobouří a v důsledku toho na dotazník neodpoví. To jistě nebude k nepřežití. Vážnější důsledky by však mohla mít negativní reakce oponentů, neřkuli pak přímo členů státnicové komise. Mohli by mít totiž výtky k názvu otázky jako takové – odborníci mi po konzultaci s nimi doporučovali, že logický a významově přesnější název otázky by měl být: „Domácí práce, sportovní aktivity a jiné činnosti“. Sexuální aktivity by se pak řadily k těm „jiným činnostem“. Ještě vážnější výtkou by však mohlo být, že otázka se nedrží zkoumaného tématu. To by bylo zjevně oprávněné, protože pokud obliba domácích prací o něčem vypovídá, tak leda snad o životním stylu, ale určitě ne o jeho zdravotnosti, natož pak o výživě a stravování. Tak pokud tedy uvažujete, že součástí vaší bakalářské či diplomové práce by byly otázky působily profesionálně. Chcete se stát přece profesionály, ne?

Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
vedoucí studijního oddělení

Listy univerzity obrany
najdete
na www.unob.cz

VII. reprezentační ples FEM

V pátek 23. března 2012 uspořádali příslušníci Fakulty ekonomiky a managementu v Klubu UO v pořadí již sedmý reprezentační ples. Pozvání děkana FEM na ples přijali čestní hosté, mezi nimiž nechyběli rektor-velitel prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., s chotí, a zástupce generálního sponzora – firmy T-Soft, a.s. Ing. Michal Vaněček, Ph.D.

Jedním z nejdůležitějších motivů pro pořádání plesu bylo vytvořit další příležitost pro společenské setkávání učitelů a studentů mimo vlastní pedagogický proces. Podle reakcí přítomných účastníků ples přispěl k dobré

pohodě, umožnil zastavit se v každodenním shonu a nepochybně pomohl k rozvoji společenského a kulturního života pracovníků fakulty a jejich rodin a přátel. Dobrou náladu v průběhu plesu navodilo vystoupení tanečních párů.

Jak už to na podobných akcích bývá, i na plese FEM bylo možno poučit se, jak má taneční pár vypadat, když se toho ujmu profesionálové. V tomto případě byly vzory taneční pár Michal Drha a Klára Zámečnicková z TK Orel Telnice a taneční pár Tomáš Rada a Žaneta Brizgalová z DSP Kometa Vyškov. K dobré pohodě přispěla vystoupení hudební skupiny PANORAMA z Vyškova pod vedením kapelníka PhDr. Ivo Klenka. Ve druhé části předtančení byly předvedeny ukázky standardních a latinskoamerických tanců v podání tanečního klubu TK AKADEMIK Brno.

Půlnoční losování bohaté tomboly bylo úspěšným vyvrcholením fakulturního plesu, na kterém se téměř sto lidí výtečně bavilo a 40

šťastných výherců si odneslo i hmatatelnou vzpomínku na ples ve formě výhry v tombole.

Příslušníci fakulty, kteří od počátku pořádání plesu podporovali a zúčastnili se ho, a zejména pak jeho organizátoři věří, že se podařilo rozvinout novou tradici, kterou si v dalších letech nenechají ujít nikdo z celé Univerzity obrany.

Text: Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D.

Foto: Ing. Vladislav Poledník

Brno jak jej neznáte – Okružní třída

Zatím jsme se zabývali památnými budovami Žerotínova náměstí, ale také událostmi, které s nimi v minulosti souvisely a které k jejich historii patří. Dnes se vrátíme opět k našemu původnímu tématu okružní třídy, ale i teď vás chceme informovat o tom, co zvláštního a zajímavého se nachází v jejím nejbližším okolí a k čemu bychom se jinak asi nedostali. Opustíme tedy Žerotínovo náměstí a projdeme krátkým úsekem dnešní ulice České kolem zastávek tramvaje na Joštovu třídu, která vede od Moravského náměstí přes náměstí Komenského a ještě o kousek dál ke křižovatce s ulicí Údolní. Ta se pak odklání doprava a stále podél kolejí tramvaje č. 4 nás dovede až do Masarykovy čtvrti. Původně byla nazvána „Úřednická čtvrť“, neboť zde byla vilová zástavba, tedy obydlí pro tzv. „lepší lidi“. Za minulého režimu však byla tato čtvrť pojmenována „Jiráskova čtvrť“.

Do křižovatky Joštovy tř. s ulicí Údolní však ústí ještě ulice Marešova, nazvaná podle Františka Mareše, jednoho z nejvýznamnějších vlastenců a buditelů brněnských, organizátora kulturního života v Brně koncem 19. a počátkem 20. stol. a oblíbeného ředitele brněn-

ské Vesny, tj. školy pro výuku a výchovu dívek na sousední ulici Jaselské (dříve Augustinské) č. 7 a 9. Hned ve vedlejším domě č. 5 žila starší sestra spisovatele Karla Čapka – Helena Čapková, u níž K. Čapek jako student dočasně bydlel. V brněnské redakci Lidových novin také začala Čapkova spolupráce s „Lidovkami“, do nichž pak přispíval svými „sloupky“ (=oblíbený novinářský útvar podobný fejetonu. Je však kratší, blízký úvaze na aktuální téma, napsaný lehce a vtípně). Na domě č. 5 je také nepřehlédnutelná pamětní deska.

Velmi zajímavé jsou obě budovy tzv. Vesny, však na úpravě jejich interiérů i vnějšího vzhledu se podílelo mnoho umělců. Budova s č. 7 vznikla v r. 1897 podle návrhu prof. Josefa Šímy z Prahy, ale postavil ji Ant. Tebich. Sgrafita a fresky v tzv. lunetách (=obrazy ve tvaru půlkruhu) navrhl malíř Joža Uprka (1861-1940). Budova č. 9 vznikla po r. 1900 a je značně slohově odlišná – převládá zde secese. Fasáda je podle Ant. Pfeifera s ornamentem K. Nováka, sochařská výroba je dílem Jos. Pekárka (postava tzv. „Světlohoše“ je zosobněním vlivu umění a vzdělanosti). Vnitřní zařízení včetně nábytku je od arch. a výtvarníka Dušana Jurkoviče. Společenská místnost (sice nevelká), zvaná „Uprkova dvoranka“ je vyzdobena nástěnnými obrazy s tematikou života ženy od J. Uprky i zavěšenými obrazy jiných významných umělců. Místnost dnes sice využívá pouze škola, dříve však sloužila společenským akcím brněnské české veřejnosti. V současné době jsou obě budovy ve službách zdravotní školy.

Když však už jsme na Jaselské ulici, chci vás ještě upozornit na to, že dojdete-li na její opačný konec, uvidíte proti sobě budovy Filozofické fakulty MU v Brně. Hlavní vchod fakulty se nachází v krátké uličce „Arne Nováka“, který byl jejím profesorem a jedním z jejích rektorů. Byl synem spisovatelky Terezy Novákové. Po vypuknutí 2. svět. války se záhy stal i jedním z jejích mrtvých.

Vrátíme se však zpět k „Červenému kostelu“ a přejdeme silnici v jeho sousedství ve směru k Moravskému náměstí. Po levé ruce máme rozsáhlou budovu palácového typu, která svým dolním bokem (s krytým najezdem pro kočáry) zabírá celou kratší část dnešní ulice České a svou zadní stranou tvoří téměř celou spodní část náměstí Žerotínova. Je to největší palácová budova v Brně a od samého počátku byla určena za sídlo zemských institucí. O jejím umístění do východního sousedství „Červeného kostela“ bylo rozhodnuto v r. 1871. Vypracováním projektu byli pověřeni Anton Ullrich a Arnold Weber, avšak v r. 1872-3 byla vyhlášena soutěž, z níž byl o rok později vybrán projekt Antona Heffta a Roberta Raschky, který byl realizován v letech 1875-78. Budova byla postavena ve stylu novorenesance a byla nazvána „Zemský dům“ (či „Zemská sněmovna“). Dodnes patří k největším a nejmonumentálnějším budovám Brna. Její čelo s hlavním vchodem jsou obráceny do ulice Joštovy a tak je stále, jak se říká, „v centru dění“, neboť kolem vede značný počet tramvajových linek a Joštova třída je dnes skutečně ulicí rušnou. V současné době je Zemský dům sídlem Ústavního soudu.

Přejdeme-li nám už známou ulici Českou, máte možnost navštívit knihami bohatě vybavenou knižní prodejnu Dobrovského, v níž vás pohodlný výťah „povozí“ po jednotlivých patrech s knihami různého určení, nebo obsahového zaměření. Na opačném konci tohoto bloku domů je na rohu budova s kdysi oblíbenou kavárnou „Bellevue“, z jejichž velkých oken byla skutečně krásná vyhlídka na celé náměstí.

To vystřídal několik názvů: Lažanského náměstí – podle oblíbeného místopředsedy moravského Leopolda hraběte Lažanského (1808-1860), náměstí Rudé armády v nedávné minulosti až k Moravskému náměstí našich dnů.

**Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Kresba: Mgr. Oldřich Rejnuš**

Soutěžní křížovka o čepici!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 12. června 2012.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 662 10 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 3 jsou Daniel Thibaud a Jan Jandl.

Šance
pro dva čtenáře

	INDICKÉ PŘÍSTAVNÍ MĚSTO	1	SPZ ŠUMPERK	ZKRATKA NEMOC, ODDĚLENÍ	PORTU- GALSKÉ SÍDLLO		JAKÉ sloven.	3	VÝROBCE HOUSLÍ	STARO- VĚKÝ OBYVATEL ITALIE
VYHRNO- VAT						SMĚNEČNÝ RUČITEL				
VÝŠIVKA						LALOŠKA INIC. ZPĚV. MACHÁL- KOVÉ				
OZNAČENÍ GRAMO- DESEK			OBKLIČO- VAT JAPONSKÝ ODĚV							
KULOVITÁ BAKTERIE				DOVED- NOST ZN. KILO- AMPÉRU			OTCOVÉ kníž. SEVERSKÉ MUŽ. JMÉNO			
RENASAN- ČNÍ STÍT						NEJVYŠŠÍ GERMÁNSKÝ BŮH STŘECHA				
NÁMĚT					KLIH zást. SPZ KROMĚŘÍŽ			EPOCHA	SPZ NYMBURK	
SPZ PRAHA				BLB BYV. KÓD RAKOUSKÉ MĚNY						
	NA ONO MÍSTO zást. HL. MĚSTA TURECKA						RODOVÝ ZNAK POROZU- MĚNÍ			
STARO- RECKÝ ZHYRALEC					VELKÁ CENA zkr. TYP AUTA ŠKODY			AUTORSKÝ ARCH zkr. JEZERNÍ RYBA		
ZNAČKA NITONU			STŘEDA zkr. KAL			IMUNITNÍ SYSTEM zkr. POPĚVEK			PENĚŽNÍ SOUSTAVA	OČ
POHŘEBNÍ HOSTINA				UZÁVĚRKA řidč. SOUHLAS sloven.						
OZBRO- JENÁ SLOŽKA							2 STÁTNÍ DIVADLO zkr.			
OVČÍ VLNA						USUŠENÁ TRÁVA				
PŮVODCE DÍLA						NEMOC KLOUBŮ				TABUA ASOT

Za legionáři na Dálný východ

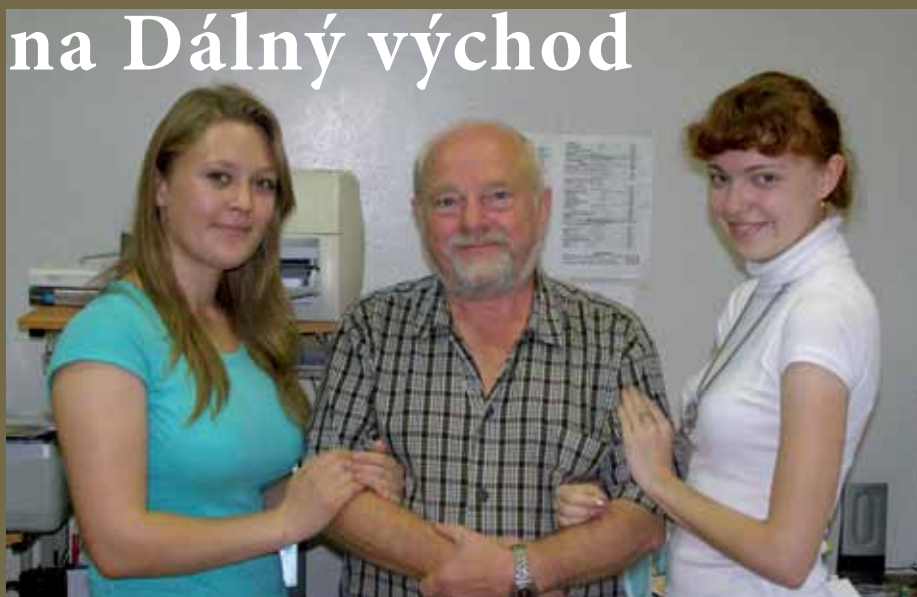
Ve Vladivostoku

„Vlivem okolností musíte zůstat v Rusku ...“ Tak jasně určil Masarykův rozkaz, ještě dříve než se dne 31. 8. 1918 konečně legionářská vojska spojila na řece Onon. Byla to vojska Gajdova a Diterichsova, legionáři Západ i Východ, jež se setkali už bez boje. Hordy bolševiků se v panické hrůze rozprchly na všechny strany... V neděli 1. září velitel východní fronty generál R. Gajda pozdravil všechny spojené armády rozkazem č. 22. Brána na východ byla otevřena. Vladivostočtí následně dostali depeši ze Spojených států severoamerických, byla to deklarace, kterou americká vláda oficiálně uznala československou nezávislost ...

Ráno jsme jaksi nemohli vstát. Další expediční den však čekal na své události. Konečně postel v klidu po skoro deseti dnech jízdy. Do cíle, který se na jejím počátku zdál neskutečně odvážně daleko, a hlavně byl až na konci asijského kontinentu! Klíčem k našemu pátrání i celému dnes již obrovskému městu, které bylo třeba rychle pochopit, bylo jako obvykle Oblastní muzeum zde nesoucí jméno V. K. Arseněva a sídlící na Světlanské ulici č. 20. Od našeho hotelu to bylo „coby kamenem dohodil.“ Jak se v dalších dnech ukázalo, byla to pro nás velká výhoda. Zde jsme se seznámili s Maximem B. Jakovlenkem, který nás velmi ochotně a rád provedl zajímavými expozicemi.

Jeho poutavý výklad v expozicích věnovaných našemu badatelskému období, trval přes dvě hodiny, v nichž nás seznámil s historií všech šesti vladivostockých revolucí. V expozicích nechybí ani dobové články, ve kterých v ti-

tulcích i azbuze lehce poznáte jméno Gajda ...

Maxim pak musel za nějakou neodkladnou práci a tak nás dále provázely dvě sympatické historičky Inga B. Solodovniková a její kolegyně Ljuba, které nám v závěru prohlídky kontaktovaly zdejší redakce novin, které nám nabídky na příští dne interview. To nás pochopitelně zaujalo i mile překvapilo. Počasí tohoto dne nám příliš nepřálo. Vítr a slunce jen tu a tam vykouklo z nízkých mraků. Dávalo nám tak jasně najevo, že jsme na břehu moře. Vysoké vlny bušily do pobřeží i do kotvicích křížníků, s nimiž téměř nehnuly.

Rychle jsme se vrátili do hotelu. Následoval oběd a odchod na nádraží k zajištění místenek pro jízdu zpět. Harmonogram našeho pobytu byl po návštěvě muzea jasný. Opět se ukázala solidarita nádražáků, ke které velmi přispěla svou ochotou velitelka nádraží, která nás nasměrovala na ty správné kasy i lidi. Zde jsme jim nechali naše jízdní doklady – jen ať děvčata počítají, zadání dat cesty a odesli jsme měnit rublíky. Procházet se městem v dešti moc nešlo, přesto jsme slyšeli hlasitou hudbu z podia a přehlídkového prostoru na nábreží. Oslavy dne konce světové války byly v plném proudu. V 17 hodin si vyzvedáváme jízdní doklady a platíme za místenky zpět až do Moskvy každý necelých 5500 rublů. Záhy si platbou prodlužujeme pobyt v hotelu do 6. 9. 2010–2400 rublů za osobu. Když jsme navštívili nedalekou poštu, abychom podali zprávy domů, koho nepotkáme? Krajane! Dva Pražáci na cestě po Rusku a Mongolsku v již pokročilejším skoro důchodcovském věku. Na cestě

byli již téměř dva měsíce a ve stejný den co my popojedeme na Bajkal, oni odstartují domů. Setkání bylo sice krátké, ale srdečně s rychlou výměnou vzájemně užitečných informací. Tak důležitých, že si ho pamatujeme dodnes. Jisté je, že tak jako oni dnes nechceme v závěru expedice dopadnout ani vypadat. Ale vydrželi, což je nepochybně hodno obdivu.

Po odeslání několika emailových zpráv se vracíme do hotelu s hudební kulisou znějící od nábreží, již neprší. Sprcha, večere a nezbytné televizní zprávy nás opět vrátily do skutečnosti. Večerní zprávy nám připomněly, že zde v bojích s Japonci padlo 500 vojáků, že se v Číně v Sujhu staví památník padlým sovětským osvoboditelům a připomněly také oslavy ve Vladivostoku. Naopak ve zprávách v poledních hodinách, které jsme zastihli kolem oběda, sdělili, že se v Číně opravuje hřbitov, kde je pochováno 50 tisíc vojáků padlých ve 2. sv.v. Na zlatých křížích připomínajících válečnou tragedii, zde pracují nejlepší umělci. Vladivostocké zprávy ve 22.30 hod. ukázaly vojenskou přehlídku na nábreží, které velel gubernátor S. N. Dankev, který vzpomněl 73 tisíc padlých, kteří přinesli svobodu Číně i Koreji. „Je to i Váš svátek“, proto ho slavíme a připomínáme, řekl válečný veterán V. P. Kontimirovič. Kolem půlnoci následoval obrovský ohňostroj. Děšť ustal a my usínáme přetížení historickými fakty, která zde ve Vladivostoku dostávají po dlouhých letech zcela jinou dimenzi.

Text i foto: Jan Kux

